

MAGYAR

Magys. Kozma András ur nak

HUNGARIA

Budapest

VI., Vilmos Császár ut 55

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

A háborús események világpolitikai kihatásai

Calais elfoglalása új helyzetet teremtett. Olaszországban erősödik a háborús hangulat. Egyiptomban „szent háborút” hirdettek ki

Vasárnap este a német hadvezetőség rövid néhány szóban mint rendkívüli híradást közölte: Calais elesett. Boulogne után tehát immár a legfontosabb csatornai kikötő is német kézbe került. Valóban nem kétséges többé, hogy rövid néhány napon belül német kézbe kerülnek a csatornamenti többi kikötők, Dunkirchen, Ostende és Zeebrugge is.

Calais eleste első pillanatra egyszerű hadijelentésnek látszik, voltaképpen azonban a háború sorának megpecsételése, még távolabb jövőben pedig egy egész új világ felszínre törését jelenti.

Az most már kétségtelen, hogy hosszú időre a háború el nem nyújtható s a szövetségeseknek komolyan kell gondolkodniuk olyan megoldáson, amellyel legalább azt mentik meg, ami menthető.

Londonban és Párizsban tudatában vannak a helyzet rendkívül súlyos voltának. Ezt a vasárnapi angol hivatalos jelentés is hangsúlyozza, de mutatják azok a kormányintézkedések is, amelyeket az utolsó 24 óra folyamán eszközöltek. Franciaországban Gamelin felváltását nyomon követte 15 vezérő tábornok felváltása. A nyugállományba küldött tábornokok mind hadsereg-, hadtest- és hadosztály-parancsnokok. Ugyancsak mélyreható változásokat eszközöltek az angol hadsereg vezetésében is. Vajon nem a kapkodás első tünetei ezek a máról-holnapra keresztülvitt mélyreható változások? Hogy Angliában a helyzetet nagyon súlyosnak látják, külön mutatja az a tény is, hogy

a keleti és déli partvidék mentén fekvő városokat veszélyeztetett zónáknak jelentették ki; nem ok nélkül, mert a német légi haderő már a szombati nap folyamán igen heves és hatásos támadásokat intézett az angol kikötők ellen.

Angliának Calais eleste után mindenesetre két ténnyel kell számolnia: először azzal, hogy francia szövetségesének többé segítségére nem lehet, legalább is hatásosan nem; másodsor pedig azzal, hogy a legközelebbi napokban már az ő területe lehet a legborzalmasabb háborúk színhelye.

A Délbelgiumban és Északfranciaországban körülzárt szövetséges haderők helyzete az utolsó 48 óra alatt válságosra fordult. A nyomás most már nemcsak északi, déli és keleti irányból érezhető. Minden jel arra mutat, hogy a gépesített német hadosztályok a tenger felől is teljesen körül akarják zárni az itt rekedt huszonhárom szövetséges hadosztályt, egyrészt azért, hogy a tengeren át való menekülést így lehetetlenné tegyék, másrészt pedig azért, hogy a körülzárt hadsereg élelmezése és munició ellátása elé így is akadályokat gördítsenek.

A francia hadvezetőség e körülzárt haderők ellenállásával kétségtelenül időt akar nyerni, hogy a Somme és Aisne mentén minél több haderőt vonulasson fel, de nagy kérdés, hogy ez a feltartóztató mozdulat, amely minden esetre berzalmas véráldozatba kerül, meddig fog így is sikerülni.

Változások az angol és francia hadseregek vezetésében

Londonból jelentik: Az angol királyi kormány előterjesztésére Ironside tábornokot, a vezérkar eddigi főnökét, az angolai védelmi szervezetek főnökévé nevezték ki. Az új vezérkari főnök Sir John Dill tábornok, az eddigi helyettes vezérkari főnök lett, míg Sir Walter Kirek, a hazai védelmi szervezetek eddigi vezetője, nyugalomba vonult.

Hasonlóképp a francia hadsereg vezetésében is gyökeres változások történtek. A hadügyminisztérium 15 főtitkár, köztük több hadtestparancsnokot is, elmozdított, vagy nyugdíjba küldött.

Francia hivatalos jelentés a harcéri helyzetről.

Párizsból jelentik: A Havas vasárnap délutáni harcéri jelentése szerint a Lystöl Courtras-ig húzódó, belga csapatok által védett, valamint a Courtrais-tól délre, francia csapatok által védett vonalak ellen indított német támadásokban igen nagy erők vonultak fel. A támadásban erős harcikosci-, tüzérségi- és légi-haderő működött közre. A támadás szombaton egész nap változó szerencsével folyt. A francia és belga csapatok nyolc hatalmas arányú ellen-támadást indítottak, amelyeknek következtében az egész arcvonalon az eredeti helyzet

állt helyre. Katonai körök szerint a szövetségesek sikeres védelmi taktikát folytattak, ami bizonyította a csapatok jó szellemének, valamint annak, hogy a katonák hozzászórtak az új német támadási módszerhez. Amiens-től nyugatra a Somme egész vonala a franciák ellenőrzése alatt áll. Amiens-től keletre a franciák előrenyomultak a folyó mentén és egymás után foglalják vissza az átkelésre alkalmas pontokat.

Egy később kiadott jelentés szerint a Somme vonalán a harc igen heves. Az északi arcvonalon az ellenség elkecsereedett utcai harcok után úrrá lett Boulogneban. Az Aisne és a Meuse vonalán az ellenség sokat szenvedett

Védelmi intézkedések Londonban ellenséges támadások ellen

Drótsövények és gépfegyverek a hivatalos épületek környékén

Londonból jelentik: A Gaxon-hallban összesen százszervezeti kiküldött előtt Churchill angol miniszterelnök kijelentette, hogy a katonai helyzet rendkívül súlyos és napról-napra súlyosbodik. Egyébként lázasan

a francia ütegek tüzétől. A légi haderő súlyos veszteségeket okozott a német légi haderőnek.

Boulogne és Calais heves harcok után elesett.

Berlinből jelentik: Vezéri főhadiszállás. A véderő főparancsnoksága közli: Flandriában és Artoisban folytattuk az összpontosított támadást a bekerített ellenséges hadsereg ellen, állandóan szűkítve az egész arcvonalon a hadsereg harci területét. Az ellenség helyenként még szívósan ellenáll. A belga-francia partvidéken a légi haderő bombákkal elpusztította Seebrügge, Ostende és Dunkerque kikötő-bereendezéseit. Ostendében kigyúlt egy lőporraktár és a haditengerészeti raktár, egy szállító-hajó megégett. A Calais körüli tengerrészen két nagy kereskedelmi hajót, két kisebb kereskedelmi hajót és egy hadihajót bombatalálat ért. Narvik vidékén egy nagy hadihajót és egy cirkáló súlyos találat ért. Mindkét hajón tűz ütött ki. Szombaton a Narvikot védő csapatok megerősítésére ejtőernyőkkel ujjabb hegyi vadászokat bocsátottak földre. A déli harctéren nem történt különösebb esemény.

Londonból jelentik: Calais birtokáért szombaton és vasárnap óriási harc folyt. A német csapatok szüntelenül támadtak és a szövetségesek lépésről-lépésre vették minden falpalányi földet, hogy a visszavonuló angol csapatok behajózását biztosítsák. Vasárnap délután Londonba érkezett jelentések szerint a szövetségesek még tartották Calais-t. A szövetségesek sorában harcoló angol hadsereg számtalan ízben visszavetette az ellenség támadásait.

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága közli vasárnap este: Miután a német csapatok előnyomultak Gravenlignesig, vasárnap kemény harc után Calais is német kézre jutott.

Berlinből jelentik: Elletékes német katonai részről közlik: A német harci repülőgépek szombaton Narvik előtt további nagy sikereket értek el. Miután egy ellenséges repülőgép-anyahajót a Lofoten-öbölben már május 24-én súlyos bombatalálat ért, ugyanez a hajó másnap ismét három súlyos bombatalálatot kapott. Az erős megrongálás következtében a hajót fel kellett adni, majd el is merült.

Vértelen fegyverek Calais ostrománál.

Az olasz rádió a Stefani haditudósítójának értesítése nyomán érdekes részleteket közöl Calais elfoglalásáról. A németek Lütlich után itt ismét használták a szirénával felszerelt repülőgépeket, amelyek idegtépő bűgással tették ellenállásra képtelenné a kikötőt védő csapatokat. A repülő azután tömegesen szórtak le a védő csapatok fölé apró kis petárdákat, amelyek fűlsíketítő robajokat és csattanásokat okoztak, de emberéletben nem tettek kárt. A kikötő feladásában nagy szerepe volt ezeknek a vértelen fegyvereknek.

folytatják London védelmi felkészülését ellenséges támadás esetére. A harcászati fontos pontokon gépfegyvereket helyeztek el, a fontos épületeket drótsövényekkel vették körül.

Egyiptom királya kihirdette a „szent háborút”. — Ezer mecsetben adták hírül a király rendeletét

Torinóból jelentik: A Stampa közli az Evening Standard kairói jelentését mely szerint Egyiptom ezer mecsetében Faruk király rendeletére kihirdették a „szent háborút”. Az olasz lap szerint

Faruk király magának követeli a kalifák jogát, mert a szent háború kihirdetésére csak a kalifa jogosult.

A holland alattvalók katonai helyzete

A németek hazabocsájtják a holland katonákat. Franciaországban fegyverbe hívták a menekült hollandokat

Párizsból jelenti a Havas: A francia hadvezetőség a Hollandiából elmenekült kormány rendelkezésével egyértelműleg elhatározta, hogy katonai szolgálatra hívja be a francia földön élő holland alattvalókat. Ezért felszólították az 1904—1920 között született holland alattvalókat, hogy azonnal jelenkezzenek a katonai hatóságoknál. Hasonló intézkedéseket fogantatosítottak Angliában is.

Amsterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A hollandiai német birodalmi biztos elrendelte a holland hadsereg fokozatos leszerelését. A holland lakosság nagy meglepődéssel vette tudomásul ezt az intézkedést, amelynek különösen a mezőgazdasági munkálatokra lesz nagy kihatással.

Megtisztogatják Párizst és Londont az idegenektől.

Párizsból jelenti: Mandel belügyminiszter rendeletére Párizsban több, mint 50 embert tartóztattak le. 334 gyanús külföldit gyűjtőtáborban

helyeztek el. Kétezer kávéházat és szállodát kutatnak át és hatvan ezer embert hallgattak ki az utcai igazoltatások során.

Londomból jelenti: Az angol rendőrség folytatja a szigorú eljárást a gyanús idegenek és kommunisták ellen, akik üzemi munkások után hangulatrontó röpiratokat terjesztenek. Több száz le tartóztatás történt.

Francia és belga kormányváltások Londonban.

Párizsból jelenti: Reynaud francia miniszterelnök, aki még pénteken Angliába érkezett, vasárnap Londonból visszaérkezett Párizsba.

Londomból jelenti: Pierlot belga miniszterelnök, Spaak külügyminiszter, Denis tábornok, nemzetvédelmi miniszter és Van der Poorten belügyminiszter Londonba érkezett. Pierlot és Spaak vasárnap délelőtt meglátogatta Halifax angol külügyminisztert.

Duff Cooper a franciák kitartásában való bizalomról

Londomból jelenti a Reuter: Duff Cooper, az angol tájékoztató miniszter beszédét mondott, amelyben az angol-francia viszonyt foglalkoztatta.

— Német híresztelések ellenére is ki kell jelentenünk, — mondotta, — hogy az angol nép egyáltalán nem fél a franciák „árulásától” és feltétlenül bízik a franciák hűségében.

— A francia és angol nép egyformán a léteért harcol és tudja, hogy egyenként tehetetlenek a fenyegető veszélyek szemből. Franciaország nem engedi ocsóbbítani magát, akármilyen előnyös feltételekkel is próbálkoznak a németek.

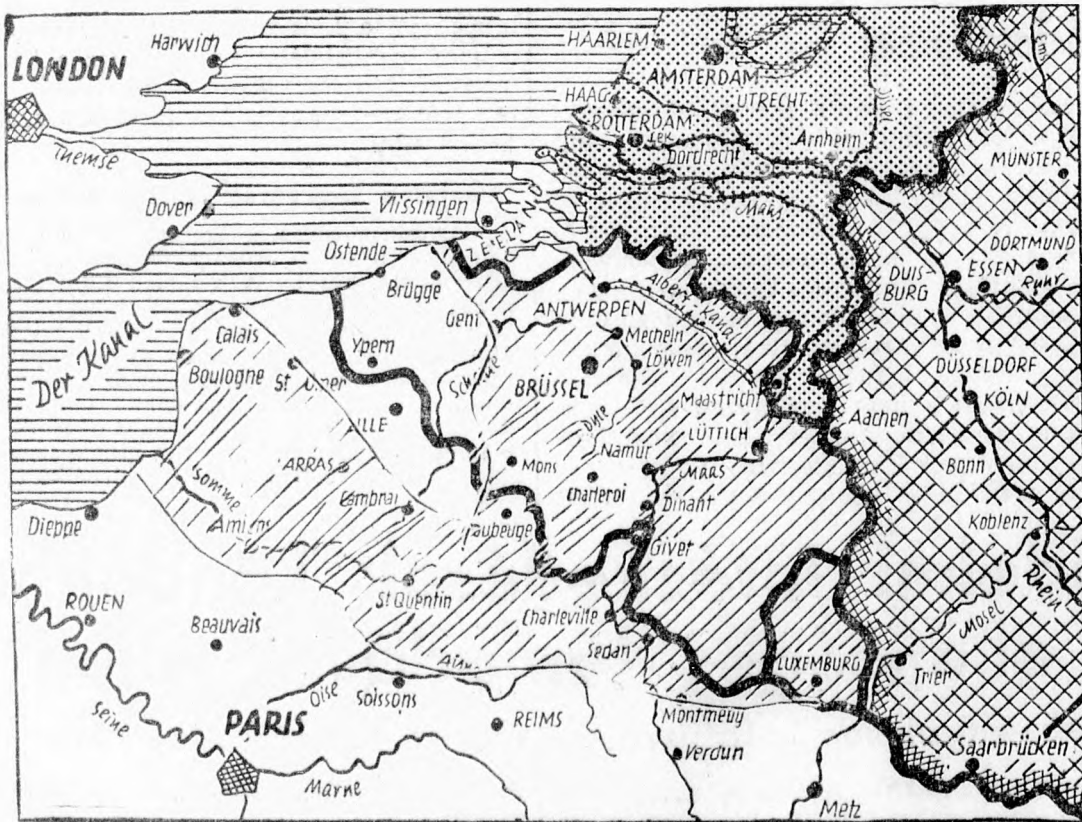
Kiegészítő jelentés a német lőszer- és üzemanyag utánpótlásról.

Berlinből jelenti: A legutóbbi napokban angol és francia részről gyakran elhangzott az

az állítás, hogy a német előnyomulás a lőszer- és üzemanyag-utánpótlás nehézségei következtében szükségképpen megakad. Ezzel kapcsolatban német illetékes helyen a következőket közölték a német távirati irodával:

— A szövetségesek azt hitték, hogy indokolt ez a föltevés, mert tudták, hogy a szövetségesek Belgiában milyen rendszeresen dolgoznak a megrongált vasutak helyreállításán. Előre átgondolt és tervszerű együttműködéssel mindenütt biztosítják a harcoló német csapatokkal az utánpótlást és ez alkalmazkodik a leggyorsabb művelethez is.

Előkészítették és végrehajtották az utak, vasutak és hidak szétrobbantását. Ezenkívül a háború kitörése óta az ellenséges propaganda vesszőparipája az az ismételt hangoztatott állítás, hogy Németország nagy támadó mozdulatokra már azért és képtelen, mert üzemanyaghiánya békítő befolyással van a motoriz-

A nyugati hadszíntér térképe

Szeretel-szózat

Ez az első részében egy Szent Szív-apóca nak életét ismertető mű, a mostani Szent- atya előszavával jelent meg. Ez jellemző legjobban a tartalom értékeségét.

A második rész Jézus szent Szívének magánkinyilatkoztatásait tartalmazza. Minden sorából a szeretet ellenállhatatlan, isteni ereje sugárzik.

Ára szép kartonkötésben, sok illusztráció, val 113 lei és portó.

Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadóhivatalánál, Oradea, Str. Regele Carol 5.

zált csapatokra és légi haderőre. A nyugati helyzet alakulása a legutóbbi tíz nap alatt most már Németország ellenfeleit is nyilván meggyőzte, hogy ez az álom csalóka volt. A német csapatok szakadatlan támadásaiból közvetlenül tapasztalhatták, hogy a németek lőszerrel való ellátása kiválóan működik. Az előnyomulás állandó folyamata, a gépesített hadosztályok erős harcbevételére és az összpontosított támadások mind arra mutatnak, hogy a német csapatok ellátása biztosítva van és egyetlen német csapat sem szenved hiányt üzemanyagban, sem a szárazföldön, sem a levegőben. A munkaszolgálatos csapatok közvetlenül a harcra valóra állnak. Todt miniszter szervezete mindenütt utakat és hidakat épít. Vasutas utazók

Ünnepségek Szófiában a német birodalmi sportvezér tiszteletére

Szófiából jelenti: Boris bolgár király fogadta a bolgár fővárosban tartózkodó v. Tschammer und Osten német birodalmi sportvezért. A birodalmi sportvezér tiszteletére a bolgár fővárosban sportünnepséget rendeztek, amelyen a kormány tagjai, a királyi udvar, a diplomáciai testület és a bolgár közélet képviselői jelentek meg. Az üdvözlőbeszédét Csapraszkov követ mondotta. Utána Tschammer und Osten szólt fel és ismertette a német birodalom sportéletét. Az ünnepség után Magistrati olasz követ ebédre látta vendégül a német birodalmi sportvezért.

Fizetik a nyugdíjat. Timișoara-Temesvár. Saját tud. A pénzügyigazgatóság nyugdíjostálya közli, hogy a május havi nyugdíjak kiutalását szerdán reggel kezdik meg. A kifizetés a meghatározott beosztás szerint péntek délig tart.

A szabadtüdés első áldozata. Timișoara-Temesvár. Saját tud. A Banatia katolikus német liceum V. osztályának tanuló vasárnap Amberg Gyula tanár vezetésével a gyiroki erdőben tettek kirándulást. A diákok közül többen a tanár felügyeletére ellenére, megfürödtek a Temesben. Schmidt Miklós V. osztályu tanuló hirtelen alámerült és minden kutatás ellenére sem került eddig elő.

MEGDÖBBENTŐ GYLKOSSÁGI MERÉNYLET A JÁRÁSBÍRÓSÁG FOLYOSÓJÁN. Timișoara-Temesvár. Saját tud. Hétfőn délelőtt megdöbentő gyilkossági kísérlet történt a zombolyai járásbírószékén. Liptay Andrásnak, a Bohn-féle téglagyár volt alkalmazottjának bérperét hétfőn délelőtt 9 órakor tárgyalták volna és Liptay reggel felment a járásbírószékére, ahol a gyár képviselőjében Undisz Nándor igazgató jelent meg. Midőn Liptay az igazgatót meglátta, hirtelen konyhakést kapott elő és Undisz mellébe dőtte. A súlyosan sérült igazgatót azonnal szanatóriumba szállították. Liptayt pedig le tartóztatták. Letartóztatása alkalmával Liptay szinte eszelősen kiáltotta: „Agyonverhetnek, — azért tettem, mert nincs mit ennem”. Undisz Nándor állapota válságos.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: A NAGY SZERELEM.
DORIAN: I. PAJTAS HAZASSÁG. II. ÖRDÖG LÉGIÓ.

Magyar szülészeti intézet felállítását tervezik

Megalakulta Magyar Népközösség negyedik timisoarai városrészi tagozata

Timisoara-Temesvár. Saját tud. Az ötödik kerületi Blaskovics-telepen most alakult meg alapszabályszerűen is a Magyar Népközösség városrészi tagozata. A közgyűlésen megjelent **Kakuk János dr.**, a Magyar Népközösség bányászati tagozatának elnöke is, **Mesterházy Nagy Gyula** nyitotta meg a gyűlést, majd a jegyzőkönyv vezetésére felkérte **Losonez János** központi titkárt, hitelesítésére pedig **Aszalay Lászlót** és **Müller Józsefet**. A szervezés munkálatairól szóló jelentést **Sebestyén László** terjesztette be. A blaskovics-telepi magyarságnak mintegy kilencven százalékát szervezték be. Miután minden magyarnak a Magyar Népközösségben a helye, azokat is felvette, akik képtelenek tagsági összeget feljárnani. Ezért a tagoknak vagy husz százaléka nem fizet. A városrészi tagozat úgy a jótékonyág terén, mint pedig iskolai és más adódó ügyben — mindenben — igyekezett a tagok segítségére lenni. Akadt olyan, magát megnevezni nem kívánó jötevő is, aki a hozzátartozók nélkül elhunyt tagnak temetési költségeiről gondoskodott.

A jelentést egyhangulag tudomásul vették.

Kakuk János dr., a bányászati tagozat elnöke vette most át az elnöklést s a tisztikar megválasztása következett. A közgyűlés jelölőbizottságot küldött ki, amely a következő tagokból állt: **Müller József**, **Tuksa Pál**, **Berger Benedek**, **Sebestyén László**, **Püllök Aladár**. Egyhangú lelkesedéssel megválasztották a blaskovics-telepi városrészi tagozat elnökévé **Mesterházy Nagy Gyula** nyugalmazott pénztári tanácsost, gazdasági alelnöknek **Vörös György** nyugalmazott vasuti művezetőt, társadalmi alelnöknek **Muszták Imréné** nyug. tanítónőt, kulturális alelnöknek és főszozsédságvezetőnek **Kekez Emil** szabómestert, titkár lett **Sebestyén László** magánzó, pénztáros **Müller Antal** nyugalmazott vasutas, ellenőrök **Nagy Ferenc** nyugalmazott tisztviselő és **Muszták Imre** nyug. kántortanító, főszozsédságvezetők **Aszalay László**, **Blaha János**, ifj. **Kiss István**, id. **Kiss István**, **Cseh Béla**, **Tuksa Pál**, **Faragó Podor Ernő**, **Tóth Imre**, szomszédügyi vezetők **Eisenhauer József**, **Vass Antal**, id. **Czékó Ferenc**, **Müller József**, **Berger Benedek**, **Geréd Lajos**, **Tácsi Márton**, **Szilágyi Antal**, **Pataki Géza**, **Páll Rezső**, **Korponai Károly**, **Márki György**, **Stepunyak Lajos**.

Kakuk János dr. meleg szeretettel üdvözölte a blaskovics-telepi tagozatot, amely immár a Magyar Népközösség negyedik megalakult temesvári városrészi tagozata. Arra kért mindenkit, támogassák a buzgó elnököt: nem elég csak szóval, vagy erkölcsi támogatást adni, hanem anyagi tekintetben is. De ha vannak, akik nem tudnak hozzájárulást fizetni, tudni kell, hogy minden magyart a Magyar Népközösség tagjának kell tekinteni, aki önként beiratkozik. Egymás megértésére és megsegítésére hívta fel ezután a tagokat.

Mesterházy Nagy Gyula, a városrészi tagozat elnöke köszönte meg ezután a bizalmat. Szólt az intenzív szomszédügyi kapcsolatokról és munkáról, köszönetet mondott **Nagy Ferenc** és **Vörös György** tevékeny munkásságáért és indítványozta, hogy ki-ki a felajánlott havi hozzájárulásokon felül ezek husz százalékát gyermekágyi segélyalapra fizesse, fiatal anyák felsegélyezésére. **Márki György**, **Muszták Imre** és **Jusztusz Imre** felszólalása után **Kakuk János dr.**, bányászati tagozati elnök emelkedett szólaşra és utalt a megoldásra váró szociális feladatokra. Hogy a megoldás lehető legyen, mindenkinek segítenie kell, anyagi tekintetben is. **Igen fontos ügy a nemzet fennmaradása és fontos gondoskodni arról, hogy a kis magyar életsemete életképes legyen.** Éppen ott, ahol nagyobb szokott lenni a gyermekáldás, a szegényeknél, van a gyermek életképessége leginkább veszélyeztetve. Az a terv, hogy idővel

olyan helyet, saját kezelésben lévő intézetet létesítsenek, ahol a szegénysorsú magyar anyák megfelelő környezetben hozzák gyermekeiket a vilápra, úgyhogy mindenről, ami szükséges, gondoskodva legyen.

Az elnöknek ez a közlése általános lelkesedést keltett. **Módi Ferenc** a mehalai városrészi tagozat üdvözlését hozta s ajánlotta, hogy a jobbmóduak nagyobb önkéntes adományokat tegyenek a gyermekágyi segélyalapra. Az indítványokat elfogadták.

Hétfőn befejeződött a tanítás az ország összes középiskolában

Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium táviratilag elrendelte, hogy hétfőn, május 27-én valamennyi középiskolában fejezzék

be a tanítást. Az évvégi szintézis dolgozatokat június 10-ig kell befejezni. A vizsgák június 15-én fejeződnek be.

Elemi katasztrófák világszerte

Oriási földrengés Péruuban és Iránban

Peruban kétszáz halott és ötezer sebesült áldozat van. Teheranban egy falu rombadótt

Limából jelentik: **Kalol** és más perui városban a földrengés halálos áldozatainak száma közel kétszáz, a sebesülteké ötezer. Kétezer ház elpusztult, illetve megrongálódott. Az anyagi kár több millió.

Teheranból jelentik: **Az Északkeleti Iránban lévő Sazzevar** mellett súlyos földrengés pusztított. Egy falu romba dőlt. Tíz ember meghalt, igen sokan megsebesültek. Nagy a pusztulás a marhaállományban is. Északkeleti Iránban, Khoy

helyiségben is földrengés volt. Itt azonban nem volt nagyobb anyagi kár.

ISMÉT KIARADT A TISZA

Szolnokról jelentik: **A Tisza Szolnoknál kilépett medréből és a várossal szemközti lévő vidék ismét tenger képét mutatja. A folyó az elmúlt négy nap alatt három métert áradt, úgy, hogy vize most visszafolyik a Zagyvába és az is megáradt.**

Olaszország háborús készülődései

Mussolini a hadsereg és hadiipar vezetőivel tárgyalt. Mozgolódás Korzikában

Rómából jelentik. **Mussolini** olasz miniszterelnök **Graziani** tábornagy és **Soddu** tábornok, helyettes hadügyi államtitkár jelenlétében fogadta a légvédelmi és mozgósítási hivatal főnökeit, majd a két legnagyobb olasz fegyvergyár vezetőit és tudatta velük az ágyuk előállításáról szóló pötvény irányelveit.

Vasárnap **Mussolini** résztvett az egyetemi ifjúság tornaiünnepélyén, mely nagy háborús tüntetés jegyében folyt le. Mindenfelé „**Háborút! Háborút! Masirozni akarunk!**” feliratu táblák jeleztek az olasz nép háborus hangulatát.

Rómából jelentik **Junius** elsejéto, olva hivatalos rendeletek egész Olaszországban megszüntetik a magángépkocsis forgalmat.

Rómából jelentik: **A Stefani** ügynökség közli: **A korzikai közművelődési csoport és a korzikai irredenták elnöke, Pietro Giovachini** szöveget intézett a korzikaiakhoz, amelyet a lapok is közöltek. A felhívásban **Pietro Giovachini** emlékeztet arra, hogy mikor a franciák partra szállottak a szigeten, a korzikaiak, mielőtt harcban állottak volna a foglalókkal, megesküdtek, hogy sohasem lesznek franciák. Ezt a fogadalmat meg is tartot-

ták. A felhívás azután magaslatja az ősök emlékét, akik haláluk előtt megesküdtek gyermekeiket, hogy továbbadják az olasz öntudat fátylóját utódaiknak. A szöveg végül azokról emlékezik meg, akik számkivetésben várják a sziget nemzeti újjászülését és kijelenti, hogy ezek várakozása nem lesz hiábavaló, mert a nagy nemzeti álom beteljesedése közeledik.

Egy olasz hajó átkutatása Gibraltárban.

Londonból jelentik: **A háborus gazdálkodási minisztérium** jelenti, hogy **Sir Winnifred Green** még vasárnap este visszatért Rómából. Az olasz kormány a dugárak ellenőrzése ügyében tett indítványa kitünő alap megállapodás kötéséhez.

Rómából jelentik: **Az Oceania** olasz motoros hajót Amerikából jövet az angolok Gibraltárban feltartóztatták és 85 postaszakot elkoboztak. A postaszakok rendeltetési helye Olaszország, Németország, Magyarország, Bulgária és Svájc volt. 50 cseh és szlovák származású utast leszállítottak a hajóról.

Jávoc Béla cipactija:

Amiket még egy csárdában mulattak a német, lengyel és holland diákok

Visszaemlékezés egy elmúlt nyárcra

Most, hogy megint hirdetni kezdik a debreceni szabadegetem tanfolyamait, a szokottnál is elevenebben élnek emlékezetemben azok a derűs, kedves augusztusi napok, amelyeket két évvel ezelőtt töltöttem a civis városban, véletlenül ugyanakkor, amikor javában tartottak a nyári egyetem előadásai.

A levegő már akkor is tele volt háborús feszültséggel; a csehszlovák események előszelét lehetett érezni a nemzetközi politika egyre hevesebb iramú légáramlataiban, de még tökéletes béke volt, semmi akadálya nem volt a baráti kézszorításoknak a kis és nagy, az egymástól közel és távol élő népek gyermekei között, még a hazáik között fennállott nagy ellentétek ellenére sem, a határokat könnyű szerrel léphették át a katonaköteles ifjak is s a debreceni Nagyerdő főnyírfűrdőjében egy vízben lubickoltak németek, lengyelek, csehek, magyarok, finnek, ukránok, olaszok, angolok és még vagy másfél tucat nemzet fiai és leányai.

Tele volt a város jókedvű és zajos fiatalsággal. Az egyetem előcsarnokában bábeli nyelvzavar vált úrrá, a Nagyerdő fái alatt vidám nemzetközi csoportok csatangoltak és esténként különös, távoli dalok ütemei szűrődtek össze az öreg tölgyek lombjai közt. A Bikában, az Angol Királynőben, a sörcsarnokokban és a Leveles Csárdában török, ész, bulgár és japán diákok hallgatták a magyar nótát holland és svéd fiatalok mellett s a sétányok padjain furcsa udvarlásokat lehetett hallani, amelyekben fiúk és lányok politikai megmondolásokról függetlenül kereszttul-kasul a legkülönbözőbb nyelveken tanították egymást az ifjú kapcsolatok legszükségesebb szavaira. És a tanfolyam befejeztével minden résztvevő húszféleképpen is tudta, hogyan kell tenni ezt az egyszerű és végeredményben könnyen nélkülözhető vallomást: „Szeretlek”.

Debrecen városa természetesen a szabadegetem hallgatói számára is megrendezte a hagyományos hortobágyi kirándulást s ez alkalommal én is belesodrótam a soknyelvű diákseregbe. Forró koradélután ültünk fel a füzesabonyi vicinálisra; a hűvösebb éghajlathoz szokott észtek, akik pompás nemzeti öltözetükben vonultak fel, ugyancsak izzadtak a nehéz, bársony kelme alatt. Két ürge, feketekepű jávai maláj diák már jóval könnyebben viselte a kánikulát és fölösleges nyugalmmal készített fényképfelvételeket a hőség-től szenvedő északiakról...

Szerencsére, ahogy a végtelennek tetsző pusz-tára kiértünk, felhősödni kezdett az ég s ez elviselhetőbbé tette ugyan a hőséget, de viszont megfosztott minket a délibábtól, ami a Hortobágy egyik legszebb ígérete volt. A német fiúk ebbe nem tudtak beletörődni és zajosan követelték a megígért ritka látványosságot. Feltornászták magukat a vasúti kocsi tetejére s onnan kémleltek a láthatár felé. De csak percekre és határozatlanul jelentek meg ott az áthevült levegő rezgésében a messzi képeket tükröző tengerek.

Két finn diák mellett ültem a kiránduló vonat harmadosztályú kocsijában. Magas, csontos, germán külsejű fiúk voltak. Feszülten figyeltem beszédüket, abban a reményben, hogy egy-egy magyar fül számára is érthető szóban személyes tapasztalat alapján is igazolni fogom a nyelvi rokonságot, ha már külsejükben nem sikerült a vérrokonság jeleit felfedeznem. De nem fogtam

el szavaik áradatában egy ismerős szótagot se. S az egész beszéd oly idegenül hangzott, annyira nem éreztem benne rokon zengzeteket, hogy csalódottan közöltem a finn fiúkkal észrevételeimet:

— Ha nem tudnám, hogy rokonok vagyunk, mondtam nekik németül, — az önök beszédje után ítélve nehezen volna ez hihető.

Erre az egyik diák elmosolyodott és magyarul válaszolt:

— Pedig bizony rokonok vagyunk.

Ilyen meglepetések gyakran értek a kirándulótársaságban. Egyszer egy Balbó-szakállas olasz szólalt meg igen jó magyarsággal, majd egy török kisasszony újságolta, hogy

terjedelmes tanulmányt írt a magyar-török összehasonlító nyelvtudomány köréből,

sőt egy birodalmi német diákra is akadtam, aki egészen jól törte a magyart.

Az ember egész úton a népek közötti nagy testvériség boldog álmába ringathatta magát, ahogy a kis vicinális lassan dőcögött a hortobágyi csárda felé.

Pernyertes lett a sovatai római katolikus egyház a legfőbb közigazgatási tábla előtt

A kért parcellázási engedély kiadását elrendelte a bíróság

Bucuresti. Saját tud. Még 1938 elején történt. A sovatai katolikus egyházközség a fűrdőtelepen lévő ingatlanát fel akarta parcellázni és ezért a községi előjárásról engedélyt kért. Az akkori vezetőség az engedélyt megadta és azt jóváhagyás végett felterjesztette a megyei prefektúrához. Itt aztán utasították a községet, hogy az engedélyt hozza összhangba a telekkönyvi állapottal, ami meg is történt. Közben, — mielőtt a prefektúra a kívánalmaknak megfelelően kiegészített engedélyt jóváhagyta volna, — életbelépett az új közigazgatási törvény, mely a gyógy- és fűrdőhelyeken levő parcellázások engedélyezését, illetve azoknak jóváhagyását a tartomány hatáskörébe utalta át. Itt aztán, mivel az új törvény azt is előírta, hogy csak az esetben adható ki parcellázási engedélyk, ha a község parcellázási és építkezési tervei megvannak — amelyeket a belügyminisztérium mellett működő bizottságnak kell jóváhagynia. — elutasították a kért, illetve a községi döntést nem hagyták jóvá.

Az egyházközség a tartomány elutasító döntését a gyulafehérvári közigazgatási tábla előtt megtámadta, itt azonban a tartomány álláspontját tette magáévá a bíróság és az egyházközség keresetét elutasította. Felebbezés útján került az ügy a bucaresti legfőbb közigazgatási tábla elé, ahol az egyházközséget dr Kiss Árpád ügyvéd képviselte. Kimutatta azt, hogy az 1938 áprilisban — a községi engedély kiadásának időpontjában — érvényben volt közigazgatási törvény követelményeinek mindenben eleget tett az egyházközség. Megvolt a megyei építkezési és turisztikai hivatal kedvező

Legtöbbet egy igen csinos, heidelbergi diákkal beszélgettem, akit Oszkárnak szólítottak és olyan lelkesedéssel vettek körül a magyar lányok, ami nem tisztán a magyar-német jóbarátságban talála indokolását. Csupa öntudatos volt, fiatalos erély és akarat. Föl lehetett volna tételni, hogyha valahol, úgy Heidelbergben még kísért a régi diákélet hagyományaihoz való ragaszkodás. De nem, Oszkár diák nem buslakodott a diákegyetemek felosztása s az összes német főiskolai hallgatók egyetlen szervezetbe történt tömörülése miatt. Ellenkezőleg.

— Az egész német ifjúság, — mondotta, — egyetlen szellemi és érzelmi síkon helyezkedik el. Ma a müncheni és hamburgi, a bécsi és a lipcei diák egyazon célért lelkesedik és dolgozik...

És aztán következtek a hortobágyi csikósok csodálatosan szép mutatványai. De közben viharfelhők tolokodtak az égre s az utolsó ostorpattogások már szörnyű égháború hangversenyébe gyűltek. A csárdába menekült az egész nemzetközi társaság és ott lengyelekkel kerültem össze. Széles, szép, jómodorú fiúk voltak, tele szeretetreméltó buzgósággal, jóindulattal. De a németek felé ebben a nagy, barátságos együttesben is haragos pillantásokat vetettek.

— Ki nem állhatjuk őket, — mondták.

Ez a kijelentés volt az első jel, amelyben a szabadegetem résztvevőinek meleg és testvériségi közhangulatában a most zajló fájdalmas európai dráma kialakulásának lappangását érezhettem. S mialatt künt tombolt a hortobágyi orkán s bent magamba csapott a jókedv, már a gyűlölettel teljes megjegyzés hatása alatt végeztem seregszemlét az egy csárdában mulató német, lengyel, holland, finn és más nemzetiségű ifjúság fölött.

És ma elszomorodva gondolok vissza. Hol lehet ma már az atléta termetű finn diák, akivel finn-ugor nyelvészetről beszélgettem a hortobágyi vicinálisban? És hol lakol az engesztelhetetlen gyűlölet kifakadásáért a rokonszenves lengyel fiatalember! És éle még Oszkár, a heidelbergi diák?

A seregszemlében, amelyet ma végzek fölöttük, halálharcok merednek felém.

véleményezése, tehát a tartomány nem követelhetette az 1938 augusztus 1-én életbelépett törvény által előírt feltételek teljesítését is. A legfőbb tábla ezt az álláspontot tette magáévá és az egyházközség felebbezésének helyét adott. Ez az elvi jelentőségű döntés azért is fontos, mert eddig a helyi közigazgatási tábláknak az volt az álláspontja, hogy ha adott esetben a község döntésének jóváhagyása még nem történt meg s közben új törvény lép életbe, ennek előírásait is figyelembe kell venni.

A Boldogságos Szűz

Irták: Spiragó P. — Mojzes P. — Németh A.

Fűzve 120 Lej és portó

A szentírás a hagyomány és a magánnyilatkozatadás adataiból rajzolja meg ebben a könyvben a világhírű szerző a Boldogságos Szűz életét s kiváltságos méltóságát

Ujabb egy évre meghosszabbították a halálbüntetésről szóló törvényt

Bucurestiből jelentik: A legutóbbi hivatalos lapban minisztertanácsi határozat jelent meg, amely arról szól, hogy a halálbüntetés érvényét további egy évvel 1941 május 24-ig meghosszabbították.

Irország hercegprimása Észak-Irország visszatételét követeli

Dublinból jelenti az olasz rádió: De Valera ir miniszterelnök felhívást intézett az ir fiatalokhoz, hogy lépjen be a hadseregbe.

— Az országban egy kis áruló csapat van, amely keresztelni akarja az ir célkitűzéseket. Ezt minden eszközzel meg fogjuk akadályozni. Nem térhetünk le arról az útról, amelyre léptünk. Ez az út csak egy céllal végződhetik: a katolikus Irország teljes függetlenségének és szabadságának a kivívásával. Ez ma az ir kormány főtörekvése.

Irország biboros hercegprimása, Mc. Rory beszédet mondott, amelyben az Irországot ért nagy igazságtalanságnak, Ulster elszakításának a jóvátételét követelte. A beszéd nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert mértékadó körök szerint Mc. Rory állásfoglalása teljesen fedti az ir kormány álláspontját.

Egyik tabletta olyan mint a másik

mert mindegyiken rajta van a Bayer-kereszt, hiszen Aspirin-tablettákról van szó. Bayer-kereszt nélkül nem létezik Aspirin. Ügyeljen mindig erre a jelre, mert ez megóvja utána az egyetlen biztosíték arra, hogy valóban Aspirint kap; már pedig ha egészségéről van szó, csak régen kipróbált és bevált szert szabad használnia.

ASPIRIN TABLETTA

a megbízható » **Bayer** « készítmény

Aromán-magyar fizetési egyezményre vonatkozó tárgyalások sikerrel jártak

A Magyar Külkereskedelmi Hivatal képviselőjének érdekes nyilatkozata

Bucuresti, május hó.

A több mint két héig tartó román-magyar külkereskedelmi tárgyalások befejezése után a román hivatalos küldöttség visszatért a magyar fővárosból, ahol megállapították a román-magyar külkereskedelmi forgalom fokozása érdekében szükségessé vált új fizetési egyezmény módosításait.

Ebből az alkalomból egy bucuresti újságíró fölkereste dr. Dürr Tibort, a Magyar Külkereskedelmi Hivatal bucuresti kirendeltségének vezetőjét, akit megkérdezett az új fizetési egyezmény létrejöttével kialakult új helyzetéről, úgyszintén a román-magyar kereskedelmi kapcsolatok további lehetőségeiről.

Dr. Dürr Tibor, aki 1938 február hónapja óta vezeti a magyar külkereskedelmi kirendeltséget, szívesen nyilatkozott.

— Mint ismeretes, Románia és Magyarország között a kliring-rendszer alapján bonyolódik le a külkereskedelmi forgalom. Ez a kliring hol simábban, hol némi zökkenőkkel működik, nagyjából azonban kielégítőnek nevezhető, annak ellenére, hogy bizonyos téren — így például legutóbb a Romániából Magyarországra irányuló fakivitel terén nehézségek mutatkoznak, tekintve, hogy az UGIR mindaddig nem engedélyezi a román fának Magyarországra való kivitelét, amíg a román exportőrök nem juthatnak hozzá kliringszámla-követeléseikhez; vagyis csak nemes valuta fejében adnak engedélyt exportra.

Mindenesetre meg kell jegyezni, hogy ez a kiviteli tilalom nem vonatkozik a fa melléktermékeire, lécekre, stb.

— A fán kívül melyek azok a nyersanyagok, amelyeket Magyarország leginkább Romániából tud fedezni?

— Elsősorban a nyers kőolaj, amelyben még mindig vannak importszükségeink, noha a lipsei szondák üzembehelyezése óta ezen a téren egyre jobban közeledünk az önellátás felé.

— Melyek azok a kiviteli cikkek, amelyek-

kel Magyarország kompenzálhatja a romániai importot?

— Különböző gépipari cikkeket és vasfelgyártmányokat exportálhatunk Romániába, amelynek nagy szüksége van ezekre a gyárt-

Hogyan értelmezendő az 1938. augusztus 4-i minisztertanácsi napló a kisebbségi egyházak és iskolák méltányos segélyezéséről?

A legfőbb közigazgatási tábla álláspontja.

Bucuresti. Saját tud. Két brassómegeyi német luteránus egyházközség és iskola részére az illető községek költségvetésébe 5000, illetve 15 000 lei segélyt vettek fel, ezzel szemben az ortodox egyház és állami iskola részére 80 000, illetve 50 000 leit.

Az illető egyházközségek a költségvetést megtámadták azzal az indoklással, hogy a részükre biztosított segély nem méltányos, mivel a község lakóinak 80—90%-a német, tehát a lakosság nemzetiségi arányszámához mérten kell a segélyt szétosztani, vagy pedig legrosszabb esetben egyenlő összeggel kell az ortodox és luteránus egyházat, illetve állami és felekezeti iskolát segélyezni.

Első fokon a bucuresti közigazgatási tábla tárgyalta le az ügyet. A bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hasonló segélyek szétosztása a községi elöljáróság szuverén joga, az ellen jogorvoslatnak helye nincs és így az egyházakat elutasították.

Felebbezés rendjén került az ügy a legfőbb közigazgatási tábla elé, ahol az érdekeltek hi-

mányokra. Általában elmondhatjuk, hogy a Magyarország és Románia között gazdasági kapcsolatok elmélyítése kölcsönös érdeke mind a két országnak és a két szomszédállam gazdasági élete harmónikusan egészíthetné ki egymást. Ennek elősegítésére meg van a jóakarát mind a két kormányban.

— Ebben a szellemben tültek össze az elmúlt hetekben Budapesten a román és magyar kormányok által kiküldött gazdasági delegációk, amelyek egy új román-magyar fizetési egyezmény létrehozásán sikerrel fáradoznak.

— Minden jogomunk megvan arra — fejezte be érdekes közléseit Dürr dr., — hogy a tárgyalások eredménye alapján az eddigi kliringnehézségek kiküszöbölését reméljük.

vatkoztak az 1938 augusztus negyediki minisztertanácsi napló 3-ik pontjára, mely a kisebbségi kormánybiztosság felállításával kapcsolatos kisebbségi egyházak és iskolák méltányos segélyezéséről is intézkedik. Rámutattak arra, hogy a belügyminiszterium a múlt évben 3954—1939. számú körrendeletével utasította a tartományokat, hogy a költségvetésekbe méltányos összeget kell felvenni a kisebbségi egyházak és iskolák részére is, a közigazgatási törvény 176. szakasza alapján.

A legfőbb közigazgatási tábla első tanácsa a felebbezésnek helyet adott és kimondotta, hogy a „méltányos” segélyezés alatt azt kell érteni, hogy a lakosság nemzetiségi arányszáma szerint kell a segélyt szétosztani. Ezzel szemben a második tanács a felebbezést elutasította azzal az indoklással, hogy a költségvetések ellen beadott panaszok elbírálására nem jogosult.

Igy aztán utolsó fokon a Semmitőszék fogja kimondani a végleges döntést ebben a kérdésben.

Dr. Kiss Árpád

Pályázat a papnevelő intézetbe

A gyulafehérvári római katolikus Püspöki Főhatóság pályázatot hirdet a papnevelő intézetbe való felvételre.

Felvételt nyerhetnek:

a) először azok a római katolikus ifjak, akik a főgimnáziumi (liceumi) baccalaureatusi vizsgát eredménnyel letették, román állampolgárok, épek és egészségesek, papi hivatással bírnak és 1940. július hó 15-én délután a csíkszeredai római katolikus liceumban a felvételi vizsgán megfelelnek.

b) másodsor azok az ifjak, akik a liceum VI. vagy VII. osztályán legalább általános 7-es osztályzatot nyertek.

A papnevelőintézet növendékei a liceumi, vagy főiskolai előadásokat díjmentesen látogatják, a papnevelő intézetben azonban havonként 200 (kettőszáz) lei tartásdíjat fizetnek, mely alól csak teljes vagyontalanság, mintaszerű magaviselet és jeles tanulmányi előmenetel alapján nyerhető felmentés — és pedig csak a második félévtől kezdve. A liceumi beiratási díjak szintén fizetendőek.

A theologiai főiskolába pályázók felvételi vizsgájának (konkurzus) tárgyai a következők: a) latin nyelv; b) a liturgikus szövegek (Missale, Breviarium) megértése és fordítása magyarra; c) ázozatos hittan és erkölcstan a középiskolai tankönyv szerint; d) szabadon választott vers, vagy próza előadása; e) egyházi ének.

A pályázók sajátkezűleg irt kérésüket liceumuk, vagy plébánosuk útján terjesszék az Egyházmegyei Hatósághoz a következő mellékletekkel:

1. Keresztlevél, 2. bérmentési bizonyítvány, 3. állami anyakönyvi kivonat, 4. állampolgársági bizonyítvány hiteles másolata, 5. községi illetőségi bizonyítvány, 6. baccalaureatusi bizonyítvány, 7. orvosi bizonyítvány, 8. vallásánár in-formációja zárt borítékban, 9. liceumi igazgató-ság és tanári kar információja szintén zárt borítékban, 10. premilitár kurzus végzéséről bizonyítvány.

Az okmányok mind elengedhetetlenül szükségesek, nem vehető fel, akinek állampolgársági ügye rendezetlen, vagy aki nem tette le a baccalaureatusi vizsgát.

Pályázati határidő: 1940. július 10.

Olcsóbbodnak a tavaszi üdonságok a piacon

Nyolcvan lei egy kiló cseresznye

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon a jó közepes felhozatal ellenére tartottak az árak. A tavalyi zöldségből mindjobban fogynak a készletek s így amíg az új zöldség meg nem jelenik a piacon, ennek a cikknek állandó emelkedésére lehet számítani. A primörök ára a felhozatal növekedésével arányosan csökken. Érdekes hogy a zöldborsó ára péntektől hétfőig több mint 50 százalékkal esett. Nagyon kicsi arányú az olcsóbbodás a baromfipiacon. Cseresznye már nagyobb tételekben is volt. Meglepő a burgonya és a vöröshagyma áremelkedése. Részletes beszámoló a következő:

Zöldségpiac. Primörök: retek csomója 1, 2 lei, zöldhagyma csomója 1, saláta szép fej 1—1.50—2, spenót kg. 16—18, cóska kg 5—6, köszméte literje 12—14, hegyes paprika drb 2—3, zöldpaprika drb 5—6 lei, uborka drb 12—20, ujkarsalábé drb 3—4, spárga csomója 15—30, zöldborsó kg 60, ujkrumpli kg 40, csiperke gomba kg. 100, székfűgomba literje 10, tárkony 2—3 szál 1 lei.

Levesbevaló zöldség gyenge minőségű 12—14, jobb minőségű 45—50, burgonya kg. 5—6—7, vöröshagyma kg. 5—6, fokhagyma kg 30—35 cékla kg 10, ó-karalábé drb 4—5—6 lei, száraz bab fehér kg. 22—24, tarka kg. 18—20, borsó kg. 24—28, lencse kg. 26—28, borsókáposzta kg. 16—18 lei.

Tojás párja 4—4.50 lei.
Gyümölcsiac. Cseresznye kg. 50—80 lei (1), almából a felhozatal mind kisebb, az árak nem változtak lényegesen, dió kg. 24—26, aszaltszilva kg. 24, szilvalekvár kg 24—26 lei.

Tejpiac. Közepes felhozatal. Tej literje 8 lei, tejjel literje 20—22, tehénturó kg 24—25, fűlősi juhturó kg. 45—48, vaj kg. 90—110 lei. A viszontelárusítók árai nem változtak. — Főzőolaj literje 50—52 lei.

Halpiac. Körösi hal kg. 50 lei, ponty kg. 55—65 lei.

Baromfipiac. Közepes felhozatal. Az árak továbbra is tartottak nagyon kicsi arányú csökkenéssel.

SPORT

Meglepetésnélküli forduló az A) Ligában

Döntetlen a Rapid—Venus, nagy gólarányú vereséget szenvedett a TMAC és az AMTE

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulója nagyobb meglepetéseket nem hozott. A forduló legszébb mérkőzése a Venus—Rapid találkozása volt, amely az erőviszonyoknak s a mutatott játéknak megfelelően döntetlenül végződött. Felül a TMAC, valamint az AMTE nagygólarányú veresége.

A B) Ligában a már biztos bajnok Crisana csak „udvariassági” mérkőzést játszott az Oltulal. Tordáról a váradi piros-feketék kétségbeeséséggel jöttek haza. A NAC itthon biztosan győzött a Dragos Voda ellen. Az A) és B) Liga vasárnapi fordulójáról a következőkben számolunk b.

A) LIGA

Venus—Rapid 1:1 (0:0).

Bucuresti. 20.000 néző, bíró Tope Jonescu. Nagy küzdelem után döntetlen maradt a román derbi, bár a Venus helyenként jobb volt. A vezető gólt az 5. percben Sipos lőtte (1:0). A 10 percben Auer egy nagy gólhelyzetet kihagyott. A 21. percben Vintila faultja miatt megítélt szabadrúgás után Orza a kifutó kapus mellett egyenlített (1:1).

Kárpát FC—TMAC 5:2 (3:2).

Nagybánya. 2000 néző, bíró Russu. A Kárpát FC-nek remekül ment. A vezető gólt a 13. percben Gallis lőtte (1:0). 21. p. Domján öngólja egyenlített, majd Perszán gólja (1:0). A 36. p. Szőke egyenlített (2:2), majd a 42. p. Lukács 16 gólt (3:2). Szünet után 25. p. Gallis (4:2), 30. p. Pernecky (5:2), 37. p. Gidáli (6:2).

Unirea Tricolor—Juventus 3:1 (3:0).

Bucuresti. 1000 néző, bíró Miclu Petrescu. Az Oboron a teljes eredménytelenség jegyében játszották le a mérkőzést. A meccset az obori csapat nyerte.

UDR—Gloria CFR 3:2 (3:0).

Resica. 1000 néző, bíró Cezeanu. Igen durva mérkőzés, több UDR játékos megsérült. A gólokat 2. p. Zeisik (1:0), 6. p. Pop Vasile (2:0), 42. p.

Zsizsik lőtte (3:0). Szünet után 25. p. Kocsárdi (3:1), 27. p. Milea (3:2) szépített.

Victoria—Sportul Studentesc 0:0.

Kolozsvár 2000 néző, bíró Tautu. Csunya, durva mérkőzés. Egyik csapat sem tudott eredményt elérni. A mérkőzés vége előtt Mitant a diákcsapathól s Corneát a Victoriából kiállították.

Ripensia—AMTE 5:2 (2:0).

Temesvár. 2000 néző, bíró Ciurel. Az AMTE kapusa, Gerold betegesen állt ki. Ennek tulajdonítható a nagy eredmény. A gólok sorrendje: 7. p. Haas (1:0), 12. p. Marcu (2:0), 20. p. Haas (3:0), II. félidő 17. p. Marcu (4:0), 20 p. Ludvig (4:1), 37. p. Dobay (5:1), 43. p. Ludvig 5:2.

B) LIGA

Oltul—Crisana 1:1 (0:0).

Nagyvárad. Döntetlen eredményt a Crisana szinte játék nélkül is elért. Az Oltul nagy igyekezettel vetette magát a játékba, de győzelemre törekvő támadásait leszerelték a már „nyeregben ülő” váradiak. A gólokat Csibi, illetve Ursan lőtte.

NAC—Dragos Voda 5:0 (1:0).

A váradi csapat biztosan győzött. A Dragos Voda nagyon is gyöngye ellenfélnek bizonyult s még ez a nagy gólarány sem hű kifejezője az erőviszonyoknak. A gólokat Feisthammel (3), Rátz és Haláti lőtték.

Cimentul—Törekvés 3:1 (1:1).

Torda. A Törekvés lelkesen harcolt, de félidő után összeroppan s nem tudta tartani az eredményt. A vezető gólt is a Törekvés lőtte. Góllövők: Sánta (2), Farkas illetve Tóth.

Egyéb B) Liga eredmények:

Marosvásárhely: Ploesti FC—Mures 2:2.

Temesvár: Electrica—Gloria CFR 5:4.

Turruşevrin: CFR—Minerul 2:1 (2:0).

Aranyosgyéres: Industria Sármei—MSE 0:0.

Ploesti: Prahova—Muncitorul 4:0.

Az Újpest kiharcolta a bajnokságot a Ferencváros számára

Hungária—Újpest 3:3 (3:0)

Budapestről jelentik: A magyar N. B. örök derbijét vasárnap délután játszották le hatalmas szurkolótábor jelenlétében. A magyar bajnokság sorsa függött ettől a mérkőzéstől s éppenzért nemcsak a pályán küzdő két nagy ellenfél hívei, hanem a Ferencváros közönsége is kivonult. S az eredménynek egyedül a Fradi tábora örülhetett, mert ez a zöld-fehérek biztos bajnokságát hozta meg.

Az első félidőben a Hungária már biztos győztesnek és magyar bajnoknak látszik, hiszen nem kevesebb, mint három góllal vezet. A második félidőben azonban mindent elseprő Újpesti támadás

indul s egymásután behozzák a Hungária előnyét. A Hungária góljait Béki és Vidor (2) lőtte, míg a Ferencváros bajnokságát meghozó újpesti gólokat Zsengeller, Kocsis és Ádám szerezte.

A Magyar Bajnokság többi mérkőzéseinek eredménye:

Ferencváros Törekvés 6:2 (2:0). Góllövők: Sárosi dr (3), Sárosi III, Kiszeli és Gyetvai.

Gamma—Szürketaxi 4:1 (1:1).

Szeged—Bocskai 2:1 (1:0).

Haladás—Elektromos 2:1 (1:0).

Kassa—Szolnok 1:1 (1:0).

Napiaink legaktuálisabb könyve

GIORGIO PINI:

MUSSOLINI ÉLETE

Tanulságosabb, érdekfeszítőbb olvasmány ma el sem képzelhető. A könyv igen izléeses kiállításban, finom könyvpapíron, 20 eredeti fényképpel és művészeti címlappal. 236 oldal.

ÁRA 135 LEI.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, II. KÁROLY KIRALY-UT 5. SZAM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

BÉRMÁLÁS. Oradea. Saját tud. Vasárnap-május 27-én osztotta ki Márton Aron püspök, apostoli kormányzó Nagyváradon a bérmálás szentségét. Reggel kilenc órakor csendes szentmisét celebrált, majd a szentmise után szentbeszédet mondott. A szentbeszédben rámutatott arra, hogy a jelen pillanatok súlyosságában nemzedékünkre nehezedő történelmi ítéletet kell látnunk. A következő nemzedék, amely ma a bérmálkozáson megjelent, a jövő nemzedéke. A mi nemzedékünkre hárul az a felelősségteljes feladat, hogy ennek a nemzedéknek az értékeit átmentse a jövőbe. A székesegyház egészen megtelt a bérmálkozó gyermekekkel és hozzátartozóikkal. Márton Aron püspök hétfőn reggel utazott el Nagyváradra.

Új rendőrfőkapitány Turdán. Saját tud. A tordai államrendőrség hivatal-vezető rendőr-kezesztőrává Cotişel Constantint nevezték ki. Az új rendőrkezesztő állását már el is foglalta.

Szentszéki tanácsosnak neveztek ki a kaláni plébánost. Déva. Saját tud. Márton Aron erdélyi római katolikus püspök hunyadmegyei bérmautján Kálánban átnyújtotta dr. László Ferenc plébánosnak szentszéki tanácsosi kinevezését. Dr. László Ferenc kitaró és lelkiismeretes munkával vezeti a kaláni plébániát, amelynek egyik leányegyháza Sztrigyszentgyörgy. Itt a helybeli csángók és mások aldozat-készségéből templomot emelt a híveknek. A püspök ezt az új templomot is meglátogatta.

ÖZV. SPANYAR PÁLNÉ HALÁLA. Székelyudvarhely magyar társadalmát mély gyász érte. Özv. Spanyol Pálné, szül. Soó Mária életének 64-ik évében csendesen elhunyt. Temetése szombaton volt Székelyudvarhelyen a római katolikus egyház szertartásai szerint. Az elhunyt úrasszonyt gyermekei és unokái, valamint testvérei és kiterjedt baráti kör gyászolja.

Chirila polgármester személyesen vizsgálta felül a Rimler Károly-utcai állapotokat. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Lapunk pénteki számában cikk jelent meg, amelyben egy nagyváradai városrész, a Kommandáns-rét lakóinak panaszával foglalkoztunk és közzétettük a lakosságnak Chirila polgármesterhez intézett nyílt levelét, amelyben azt a kérést terjesztik elő, szálljon ki a polgármester ur a helyszínére, tekintse meg itt a tarthatatlan közegészségügyi és járdavizonyokat és foganatosítson ha adéktalanul intézkedéseket. Elégtétellel és a város vezetőségének köteletségérzete iránti teljes méltánylással állapítjuk meg, hogy a polgármester két órával a cikk megjelenése után, péntek este hét órakor megjelent a Rimler Károly utcában és környékén, meggyőződött arról, hogy ebben a jobb sorsra érdemes, szépen fejlődő városrészben csakugyan türelmetlen állapotok uralkodnak és — mint a következmények mutatták — meg is tette már az első intézkedéseket. A polgármester nagy örmére szombat délután városi munkáscsapat jelent meg a Kommandáns-rét nevű városrészben és megkezdte a Dimitrie Pompeiu és a Lahovary-utca között elterülő, még hegytetőn városi telkeken keletkezett óriási szemétdomb el-takarítását. A lakosság reméli most, hogy ezt az első lépést újabb intézkedések követik s a városrész legalább egy utvonallának, a nagyforgalmu Rimler Károly utcának kikövezésével, ha nem is egy nagyvároséhoz méltó, de mégis némiképpen elviselhető helyzetet teremt a város vezetősége az egész negyed adófizető polgárai számára.

Aradon megindult az építkezés. Aradról jelentik: Ebben az esztendőben a város területén elég élénk építkezés folyik. Sok tavaly megkezdett épületen tovább folyik a munka, ezenkívül számos új építésre is kértek már engedélyt, amelyek kivitele is megindult. A városi mérnöki hivatal 1940 január elsejétől máig a következő építkezési engedélyeket adta ki: ötven földszintes utcai és udvari lakóházra, hét magas földszintes házra, tíz egy emeletes házra, három két emeletes házra, harmincöt különböző melléképületre. Ezenkívül nagyszabású átalakításra összesen negyven engedélyt adtak ki

Zürichi nyitás. Párizs 8.10, London 14.30, Newyork 446, Milánó 22.50, Berlin 178.75, Szófia 550, Belgrád 10, Bucureşti 237.

KANONOKI BEIKTATÁS AZ ALBA-IULIAI RÓMAI KATOLIKUS SZÉKESEGYHÁZBAN. Alba-Iulia-Gyulafehérvár. Saját tud. Már hírt adtunk arról, hogy Sándor Imre püspöki helynököt kanonokká nevezte ki a Szentszék. Szombaton volt a kanonoki szálumba való ünnepélyes beiktatás a gyulafehérvári római katolikus székesegyházban. A beiktatás az új kanonok eskütételével kezdődött a kanonokok jelenlétében. Zomora Dániel nagyprépost ismertette az új kanonok Sándor Imre eddigi működését, reámutatva arra, hogy méltó és igen kiváló munkás embert ért a Szentszék nagy kitüntetése. A kinevezési okirat felolvasása után átadták egyenként a kanonoki jelvényeket Sándor Imrének. Ezután Sándor Imre felszólalása következett, megköszönve az őt ért kitüntetést. Beszédében kihangsúlyozta, hogy teljes tudatában van annak és szívvel-lélekkel vállalja azokat a magas szociális kötelezettségeket, amelyeket felelősségteljes tisztsége reá ró, azokat minden tudásával és tehetségével igyekezni fog teljesíteni és mint a püspök tanácsadója, minden tétivel azon lesz, hogy az Egyháznak javára szolgáljon. Végül Sándor Imre újonnan beiktatott ifjabb iskolás kanonok ünnepi szentmisét celebrált.

Ezrekre menő tömeg vett részt az odorheui bucsun. Saját tud. Székelyudvarhelyen Urnapja már több évszázad óta bucsu-ünnep, amelyen a vidék népe nagy számban vesz részt. Az idén is népes keresztaljak érkeztek. A zsföltség megelt szentmiklóshelyi nagytemplomban az ünnepi misét Sass Antal főesperes-plébános végezte fényes segédlettel, a szentbeszédet Török Ferenc esperes mondotta. A római katolikus főgimnázium mellett felállított tábortól Sza-káts Antal finevelőintézetű igazgató misézt s ugyanő mondotta a határos prédikációt is. A szokásos körmenetet a város főterén a zuhogó eső miatt azonban nem lehetett megtartani.

A szénből készült

szappan — a német vegyészlet legújabb meglepetése

Berlin, május hó.

Németországban különösen a mostani európai háborúban nagy jelentőséggel bír a pótlanyagok és szintetikus készítmények között nem utolsó helyet foglalja el a német szénből készült szappan. Hogy ez a készítmény mennyire bevált, igazolja az a hír, hogy a „Fettsaure-Werke“ G. m. b. H. (Witten) több millió márkával felemelte alapitokáját. Ez a vállalat 1936-ban a düsseldorfi „Persil-Werke Henkel & Co.“ és a witteni „Maerksche Seifenindustrie“ fúziója folytán jött létre. Az utóbbi vállalat tökéletesítette annakidején a zsírsavak gyártásának új eljárását. A witteni vállalat tökélemelése mutatja mindenekelőtt, mennyire képes a szénvegyészlet nagyobb tökéletet is befektetni és nagyobb vállalatok érdeklődését felkelteni.

A zsírsavak szintetikus úton való előállítása természetesen nagymennyiségben függ a parafin tömeggyártástól. Parafint szintetikus úton ma tudvalevőleg a szintetikus benzinnel a Fischer-Tropsch eljárással való előállításánál nyernek. A gyárosoknak kezdetben igen nagy gondot okozott a megmaradt parafin nagy mennyisége. Idővel azonban fordulat állott be, amikor egy német vegyész, A. Imhausen eljárása alapján sikerült parafinból — a szénhidrátok oxidálása révén. — zsírsavat előállítani. Ez a zsírsav képezi ma a német szappanipar igen értékes alapanyagát és ha a szintetikus benzinyártás üledékeként fennmaradó parafin nagy mennyiségét tekintjük, úgy az új eljárás alkalmazása a német ipar zsírmennyiség szükségletének könnyű fedezését jelenti.

Világos tehát, hogy a nyersanyagok szabadságáért vívott harcban különösen a szappanipar fogja kihasználni az alkalmát, miáltal az új tökéletesebb eljárások révén új és jelentőségében is igen nagy iparágak lehet megvaltni az alapját.

A szintetikus úton előállított szappan tehát a mosó- és tisztító-ipar számára szükséges termékek igen értékes alapanyagát képezi.

ÚJ SEBÉSZ-FŐORVOS AZ IRGALMASREND KÓRHÁZÁBAN. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Örömmel értesülünk, hogy a nagyváradai Irgalmasrend kórháza új sebész-főorvost kapott dr. Simkó György volt csikszeredai és aradi szanatóriumi sebész személyében. A külföldi tanulmányokkal és nagy sebészeti praxissal rendelkező fiatal keresztény orvos kinevezését általános meglegedés fogadta.

A háboru után német néptelepítés lesz a keleti tartományokban. Berlinből jelentik: A DNB közli: Himmler, a német etnikai ügyek intézésével megbízott kormánybiztos közölte, hogy a keleti tartományokba a jövőben csak halmi és wolfiniai németet küldenek. A birodalmi németek és a fronton harcoló katonák telepítése a háboru befejezése után megkezdődik.

Nyolcvanmillió városi adósság törlesztése. Timisoara-Temesvár. Saját tud. Temesvár városa lefizette a bázeli Jura-banknál fennálló, háboru előtti időből származó kölcsönét. A város még 1911-ben a vízvezeték és csatornázás megvalósítására vette fel azt a kölcsönt, amelynek visszafizetésére a svájci pénztintézet egy-két évvel ezelőtt kedvező ajánlatot adott. A még fennmaradt nyolcvanmillió leire rugó követelésből husz százalékot elenged, ha a kölcsönt visszafizetik. A város a vízvezeteki vállalat jövedelméből és a rendelkezésre álló alapokból huszonkét milliót fordított a lefizetésre, az állami letéti pénztárból pedig, ugyancsak a lefizetés céljaira negyvenkétmillió kölcsönt kapott. Így azután a város a külföldi pénztintézetnél lévő adósságát teljesen törlesztette.

Tűz egy hűskonzervgyárban. Timisoara-Temesvár. Saját tud. A városi vágóhid mellett hűskonzervgyárban tűz tört ki. A füstölőkamrák egyszerre leégtek, a tetőzet is kárt szenvedett. A kárt kétszáz ezer leire becsülik.

MAGYAR FESTŐ NYERTE A VELENCEI KIÁLLÍTÁS NAGYDIJÁT. Velencéből jelentik: A 22-ik diénáris művészeti kiállítás bíráló bizottsága Mussolini miniszterelnök Alba-Novák Vilmos magyar festőnek, míg a miniszterelnök másik díjat Brecker berlini szobrászművésznek ítélte oda.

Ismét elérte az ötvenmilliárd leit a forgalomban levő bankjegymennyiség. Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala most tette közzé május 4-én lezárt szokásos heti jelentését. Eszerint a forgalomban levő bankjegymennyiség, amely április végén 49 milliárd lei alá esett, május 4-én elérte a 49 milliárd 946 millió leit, vagyis mindössze 54 millió lei hiányzik az ötvenmilliárdból. A jegybank többi tételénél nagyobb változások nincsenek: a leszámított kereskedelmi értékek tárcája 17 milliárd 647 millió leire rug. Az összes látra szóló kötelezettségek együttes összege 59 milliárd 403 millió lei, a megelőző heti 59 milliárd 848 millió leiel szemben. A lei-bankjegyek aranyfedezeti aránya 35.40 százalék, a megelőző heti 35.14 százalékkal szemben.

MEGÖLTE A FÖLDREZUHANT VIL-LANYDRÓT. Timisoara-Temesvár. Saját tud. A helybeli mehalai Timonariu-féle vendéglő udvarára kocsikon tüzfát szállítottak. Eközben valószínűleg az egyik kocsis ostorával kettészakította az udvaron áthúzó villanyvezeték, amely a földre zuhant. A fa lerakása után Nicoara Flore ötvenhárom éves cselédje az udvar sópréséhez kezdett s a földön fekvő huzalt fel akarta emelni. Abban a pillanatban, amint a vezetékhez ért, megölte az áram. Holtan terült el a földön: egyik kezében a seprővel, a másikban a leszakadt villanydróttal.

Ki is volt Mészáros Ervin? Budapestről jelentik: Nagy részvét mellett temették el Mészáros Ervint, a magyar vívósport egyik legkiválóbb reprezentánsát. A magyar uri társadalom egyik markáns alakja volt, leginkább ráillett az a meghatározás, hogy: érdekes ember. Arcáról mindig a fölényes derű, a nyugalom tükröződött vissza. Mondásai valósággal szállóigévé váltak. — Mészáros Ervin volt az első magyar vívóversenyző, aki külföldön szerzett sikert a magyar vívósportnak. Fényes vívópályafutása 1896-ban kezdődött, amikor a milléniumi versenyben úgy kardban, mint tőrben aranyérmert nyert és ezután egy teljes évtizeden át gyűjtötte a bábért. Brunnben, Stockholmban, Prágában és Bécsben szerzett sikereket, de legemlékezetesebb bravurját Ostendében vitte véghez. Itt ugyanis a döntő versenyre elkésve érkezett és a versenybíró csak úgy engedte, hogy részt vegyen a küzdelmekben, ha egymásután levívja mérkőzéseit valamennyi ellenfelével. Mészáros Ervin vállalkozott is erre és — legyőzte valamennyi ellenfelét.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK“-at.

RÁDIÓ

SZERDA, MÁJUS 29.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 12.10 A Stănescu-testvérek zenekarának hangversenye, Jon Lucian énekszámával. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 Doina Sughici akordeonon játszik. 14.20 Francia dalok. 14.40 Spanyol népdalok hanglemezeiről. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01 Művészeti krónika. 19.16 Dvorak trió. 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Dr Dem. Paulian orvos szakelőadása. 20.20 Lucia Bărcescu, Catalan, Korngold, Charpentier és Weber szerzeményeit énekli. 20.45 Hírek. 21.05 A rádió koncertzenekarának hangversenye. 22.10 Hírek, sporthírek. 22.30 Hegedűszámok. 22.50 Énekszámok. 23.10 Szórakoztató hanglemezműsor. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, 11 Hírek. 11.20 Ismeretterjesztő felolvasások. 13.10 Hanglemezek. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Katonazene. 15.30 Hírek. 17.10 Sütő-főző gyermekdelután. 17.45 Hírek. 18.15 Bocskai Imre Zongorázik. Zeneképek állatokról. 18.40 Erdős Jenő felolvasása. 19.10 Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, Gaudi Tassi Ignác tárogatózik. 19.40 Rádió a rádióról. 20.15 Hírek. 20.30 Puccini: Tosca, dalmű. Szünethen: külügyi negyedóra, hírek. 23.35 Filmdalok hanglemezeiről. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Livászi Ferenc cigányzenekara. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 30.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 12.10 Szórakoztató hanglemezműsor. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 A rádiózenekar hangversenye. 14 Hírek. 14.20 A rádiózenekar hangversenyének folytatása. 15 Közlemények. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01 Tudományos krónika. 19.16 A Teodoru kvartett. 19.43 Magyar nyelvű hírszolgálat. 19.55 M. G. Cantacuzino felolvasása a görög városokról. 20.45 Hírek. 21.05 Szimfónikus hangverseny hanglemezeiről. 22.15 Hírek, sporthírek. 22.35 Julius Bornis csellózik. 23 Szórakoztató hanglemezműsor. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, étrend. 11 Hírek. 11.20 Ismeretterjesztő felolvasások. 13.10 Rátz Béla cigányzenekara. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés és időjárásjelentés. 14.30 A rádió szalonzenekarának műsora. 15.30 Hírek. 17.45 Időjelzés, hírek. 18.15 Néprajzi hanglemezek. 18.40 Hoffmann Edit dr felolvasása Rubensről. 19.10 Spanyol dalok és táncok hanglemezeiről. 19.45 Méhészeti tanácsadó. 20.15 Hírek. 20.25 Melleszenekar. 20.45 Seta a londoni kikötőben. (Hangfelvétel). 21.45 Szelezky Zita majusi verseket szaval. 22.15 Tea Consbruch énekel, zongorakísérettel. 22.40 Hírek, időjárásjelentés. 23.10 Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál, Drbán Sándor énekel. 0 Hírek német, olasz, angol, francia és esperanto nyelven. 0.25 Szórakoztató hangverseny. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, MÁJUS 31.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 12.10 Szórakoztató hanglemezműsor. 13.10 Időjelzés, sporthírek. 13.30 A rádió zenekarának hangversenye. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01 Műszaki posta. 19.16 Kamarazene hangverseny hanglemezeiről. 19.45 Hírek magyar nyelven. 19.55 Nicolai Jorga professzor felolvasása. 20.20 Martine Barbillon-Stănescu (hegedű) és Ion Simionescu (zongora) hangversenye. 20.45 Hírek. 21.21 Massenet Manon dalmű. Szünethen: 22 Hírek, sporthírek. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, étrend. 11 Hírek. 11.20 Ismeretterjesztő felolvasások. 13.10 Postászenekar hangversenye. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30 Tánczene. 15.30 Hírek. 17.15 Szilágyi Zoltán felolvasása. 17.45 Hírek. 18.15 A rádió szalonzenekarának műsora. 19.45 Sportközlemények. 20.15 Hírek. 20.25 Közvetítés Pannonhalmáról. 21.10 Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40 Hírek, időjárásjelentés. 23.10 Tánclemezek. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Pertis Pali cigányzenekara. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, JUNIUS 1.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 12.10 Hanglemezműsor. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 M. Cucu, Bode és Eugen Cerbu szerzeményeit adja elő xylophonon. 13.50 Georges Thill hanglemezei. 14 Hírek. 14.20 Hanglemezek. 15 Közlemények. 18 Országőrök éaja. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01 Természetjárók krónikája. 19.16 Egyházzenei hangverseny. 19.55 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20.05 Tausa Gr. felolvasása. 20.25 George Donizettei énekel. 20.45 Hírek. 21.05 A rádió postája. 21.20 A Luceafărul zenekar hangversenye Lia Crăinescu énekszámával. 22.10 Hírek, sporthírek. 22.30 Táncleme-

zek. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, étrend. 11 Hírek. 11.15 Ifjúsági rádió. 11.45 Ismeretterjesztő felolvasás. 13.10 Közvetítés a szegedi ipari vásár megnyitásáról. 3.40 Hírek. 13.55 A

mezőturi református gimnázium énekkarának hangversenye. 14.20 Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30 Szórakoztató hanglemezek. 15.30 Hírek. 17.15 Meseóra. 17.45 Hírek. 18.15 Zsögön Lenke énekel. 18.45 Angol babonák, babonás angolok. Szabotta Tibor felolvasása. 19.15 A magyar labdarúgók szövetségének előadása. 20.15 Hírek. 20.25 A Rádióélet vidám tarka estje. 21.35 Angol nyelvű előadás. 22.40 Hírek. 23.10 A Rádióélet Szalonzenekara. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Kacsari Pista cigányzenekara muzsikál. 1.05 Hírek.

SZÍNHÁZ

Kedvezményes színház-jegyeket bocsát a közönség rendelkezésére a Magyar Népközösség a „Földindulás” előadására

A Magyar Népközösség nagyváradi tagozatának közművelődési szakosztálya a magyar lakosság szellemi szükségleteinek kielégítésére törekszik. Ezért örömmel fogadta a Thalia Magyar Színház igazgatóságának javaslatát, mely szerint a Magyar Népközösség tagjai számára a csütörtökön, május 30-án délután 5 órakor tartandó előadásra bizonyos számú színházjegyet bocsát mérsékelt áron rendelkezésre. Ez alkalommal a színház kitűnő társulata a „Földindulás” című tanulságos és megrendítő erejű szindarabot adja elő.

Felhívjuk magyar testvéreink figyelmét a szindarab szépségeire és tanulságaira és egyuttal

értesítünk mindenkit, hogy a kedvezményes jegy váltására szóló utalványt a Magyar Népközösség irodájában (Duca-utca 9. szám) délelőtt 9—1 óra között lehet átvenni. A jegyek ára ez alkalommal a következő: páholy 5 személyre 210 lei helyett 150, szöllye 50 helyett 40, körszék 40 helyett 30, támlásszék 30 helyett 20, erkély 28 helyett 20, zártszék 22 helyett 16 és állóhely 19 helyett 13 lei.

A Népközösség irodája által kiadott utalványokat a színház pénztára csütörtök délig váltja be. Utalványok kedd reggeltől kezdődőleg a Népközösség irodájában a közönség rendelkezésére állnak.

Népközösség elnöksége.

A színházi iroda közlemények:

Szülők lázadása

A ciklus utolsó ujdonsága

A színház prózai együttesének Nagyváradon ma, hétfőn este bemutatásra kerülő Szülők lázadása című vígjáték ujdonsága Jens Locher műve és Aszlányi Károly, a korán elhalt kitűnő író fordítása. Amint a darab címe is mutatja, a Szülők lázadása a kacagtató és szinte burleszk ötlet mögött egy meglehetősen mély és aktuális problémát vet felszínre. Ez a probléma a mai u. n. modern életet élő fiatalok szembehelyezkedése a régi és kipróbált erkölcsökkel. Ez az alapjában véve mélyen szántó korszakot adó darab mindvégig könnyed és mulattató formában, szinte karikatúraszerűen állítja a néző elé úgy a témát, mint az egyes szereplőket, úgy hogy a közönség ki nem fogy a kacagásból, az első szótól a függőny legördültéig. A Szülők lázadásában fellép szinte az egész prózai együttes, a vezető szerepeket: Fényes Alice, Beness Ilona, Paál Magda, Miklóssy Margit, Hegyi Lili, Feledi Éva, Járai Teri, Kovács György, Tóth Elek, Nagy István, Lantos Béla, Deésy Jenő, Bodó György, stb. játsszák. A Szülők lázadása hétfőn, szerdán és csütörtökön este 9 órai kezdettel van a színház műsorán. A csütörtöki előadás a prózai együttes bucsuja is egyben.

— **Délutáni olcsó helyáru előadások.** Kedden és csütörtökön délután 5 órai kezdettel a színház együttese a ciklusban az utolsó két délutáni olcsó helyáru előadását, amikor is színrekerül kedden délután 5 órakor a nagyszerű Maugham vígjáték, a Fenség, fizetek! míg csütörtökön délután 5 órakor Kodolányi János óriási sikerű színműve a Földindulás van műsoron. Mindkét előadás teljesen a bemutatkozó szerinti az azoknak szereplőivel lesz játszva.

A VENDÉGJÁTÉK MŰSORA:

Kedd délután 5 órakor: **Fenség, fizetek!** (Olcsó helyárukkal.)

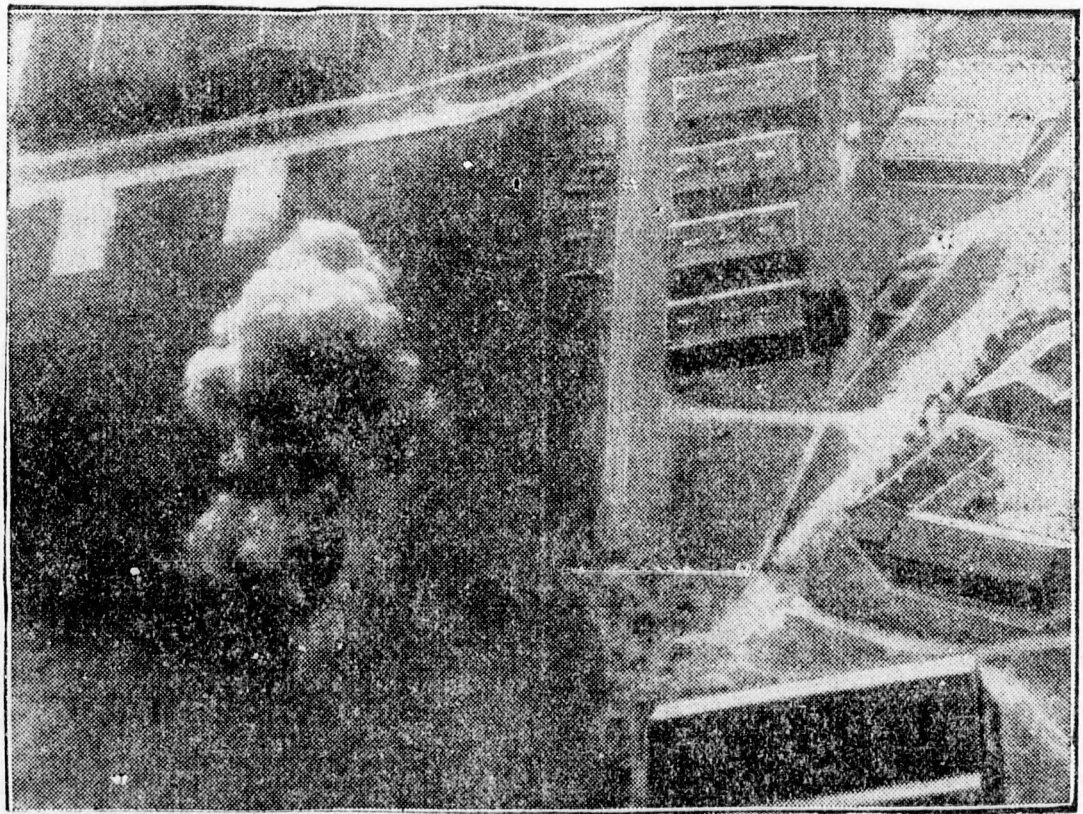
Kedd este 9 órakor román előadás.

Szerda este 9 órakor: **Szülők lázadása.**

Csütörtökön délután 5 órakor: **Földindulás.** (Olcsó helyárukkal.)

Csütörtök este 9 órakor: **Szülők lázadása.** (A prózai együttes bucsuja.)

— **A fenti előadásokra jegyek már válthatók a színház elővételi pénztáranál.**

A dijoni repülőtér légbombázása

NYARALÁS

A furdődény közeledik, már most határozunk el, hogy a Fekete-tenger partján — Carmen Sylván nyaralunk. A furdő két legnagyobb szállodája a legnagyobb előzékenységgel várja, évről-évre gyarapodó furdő magyar vendégeit.

A **Grand Hotel Movila**, az előkelő közönség találkozó helye, egy 40.000 négyzetméteres park közepén, egy pár lépésnyire a tengerparti sétánytól és a játék kaszinótól, minden igényt kielégít. A nagy park a gyerekek valóságos paradicsoma.

A **Hotelul Băilor (Furdő szálló)** a világhírű „Tekirghiol” nevű tó partján épült. A földszinten van a 100 kabinnal ellátott melegvizű furdő, izzasztó és pihenő termekkel.

A szálló lakói abban az előnyben részesülnek, hogy a furdők vétele után, az orvosilag előírt pihenő és izzasztó kurát, a saját szobájában végezhetik el, miáltal meg van kímélve a meghülés veszélyétől. Kedvezményes áru pauszalkura fűzeteket, mindkét szálló részére lapunk kiadói hivatalától már is kaphatók.

Csakis lapunk utján jelentkeztek és szerezzék ezen jegyfűzeteket.

Egy személy részére egy 20 napos kúra teljes ellátással, taxákkal vagy két személy részére 10 napos kúra **Lei 7000 és Lei 8300.**

Az új vasuti menetrend

Vonatok indulása és érkezése az oradeai állomásra

Oradea—Bucuresti

Indul	Érkezik
2.05 személy	Rapid 2.01
6.13 rapid	személy 7.16
6.35 személy	gyors 10.30
8.50 gyors	személy 12.20
13.33 személy	gyors 14.37
16.52 gyors	személy 17.34
18.05 gyors	személy 21.32
20.20 személy	gyors 23.50

Oradea—Satu Mare

2.20 személy	személy 7.28
7.36 személy	személy 11.33
10.48 gyors	gyors 16.39
13.40 személy	személy 17.50
15.48 személy	motor 10.04
18.15 személy	motor 22.03
19.32 személy	gyors 22.40

Oradea—Arad

2.40 személy	személy 0.27
7.30 motor	motor 7.17
7.55 személy	személy 5.50
10.45 gyors	gyors 15.53
15.00 személy	személy 13.12
13.45 motor	személy 10.25
18.20 személy	személy 19.15
23.05 motor	motor 16.26
17.15 motor	motor 20.50

Oradea—Beius

Indul személy: 3.55, 8.30, 10.19, 14.40, 17.50, 19.50.

Érkezik személy: 5.40, 8.46, 11.43, 16.44, 18.02, 22.54.

Oradea—Félix- és Püspökfurdő

Indul: 9.10, 12.05, 15.15, 18.45, 21.15.
Érkezik: 10.19, 13.07, 16.12, 19.48, 22.20

Oradea—Cheresig

Indul: 5.25, 14.20 Érkezik: 7.53, 16.46

Oradea—Budapest

Indul 2.09 rapid	rapid 6.05 érkezik
10.48 kombinált	személy 8.00
15.48 kombinált	kombinált 13.25
21.40 személy	kombinált 16.39

Elsőrendű forrásmunka.

P. Gyenis András:

Jezsuita arcélek

című műve. Ez a könyv a 400 éves Jezus-társaság életét és történetét adja 21 jeles jezsuita sorsának és működésének a tükrében.

Több jeles író adja itt tudása legjavát!

Az újkor félelmes válságai között mindenütt ugyanaz a megnyugtató biztosság, nagyvonalúság, tetterő, lendület és hősiesség.

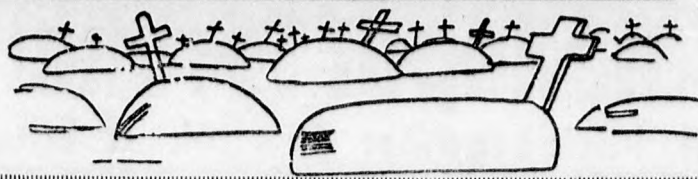
Ára: 190 lei és portó.

Megrendelhető: Magyar Lapok kiadóhivatalánál, Oradea, Str. Regele Carol 5.

Betty Schneider:

VERDUN HALOTTAI

Fordította:
FODOR VIOLA

25

Az egyedülvalóságnak, elhagyatottságnak ez a kínzó érzése valósággal lázként éget és lehetetlen képzelődés lesz úrrá rajtunk: mi lenne, ha most hirtelen, ugrás közben, egy gránátra lépnénk? Talán azért hív, azért vonz bennünket a „Halott Ember”, mert még mindig nem volt elég neki az áldozat? Magához akar láncolni, szét akar tiporni s itt akar tartani bennünket napokig, hetekig, vagy talán — örökre? Itt bizonyára senki sem lesz, aki segítsen... Oh, bizonyára csak a hőség, az egyedülvalóság elviselhetetlen érzése s a földtölcsérek közötti szakadatlan haláltánc az oka, hogy ilyen agyrémeink vannak.

Hosszas kutatás után végre ismét fölfedezük a csúcst. De még mindig nem látszik kézelebbnek. Lehetséges talán, hogy eddig körben bolyongtunk? Most már mindegy, fő az, hogy újra látjuk s ez bátorságot önt belénk. Valamit látunk a csúc fölött, amit nem tudunk fölismerni. Mindenesetre nagyon megkönyít a tájékozódást. Valahányszor egy-egy földtölcsérből kivergődünk, mindjárt ezt a valamit keressük. Olyan ez nekünk, mint egy iránytű, mely a borzalmak útvesztőjében az utat mutatja. Bármi legyen is az a valami, hálásak vagyunk neki ezért az útmutatásért.

A nap már mélyebbre bukott s mi még mindig tévelygünk a halott vidéken. Kezünket véresre sebeztek a szögesdrótok, amikben gyakran fönnaadunk. Néha belezuhanunk egy-egy árokba, mely túl meredeken mélyül. Most ismét eltévedtünk, mert egy bokor eltakarta előlünk a „valamit” és sehogyan sem tudjuk újra fölfedezni. Gyakran kísértésbe esünk, hogy visszaforduljunk, az éjszakát Esnesben töltjük s onnan reggel visszamenjünk Verdunbe. A visszatérés azonban éppen olyan nehéz lenne, mert régóta nem tudjuk már, hogy melyik irányban fekszik a falu.

Órák telnek el így. Ugrálás le s föl, szakadatlan tánc a tölcérek között, bolyongás egy holdbéli vidéken, majd pihenés, erőgyűjtés, azután ismét kezdődik előlről az egész. És szomjúság, gyötrő szomjúság és láz... Sohasem lesz már vége?

De egyszerre csak, hosszas keresés és küzdelem után mégis közelebb jön a csúc. Már látjuk is ormán az emlékművet. Fáradt, imbolygó léptekkel tesszük meg az út utolsó szakaszát.

Legyőztük a csúcst! Körüljárjuk az emlékművet, mely az ormot koronázza, majd megállunk s fölnezzük reá.

Azután erőtllenül térdrogyunk — maga a halál mered reánk.

Hatalmas talapzaton kőből faragott, óriási csontváz áll; bal csontvázkarjában zászlót szorongat, magasba emelt jobb kezében pedig palmaágat tart. Ez a palmaág a kő-csontváz magasra tartott kezében — ez volt az a valami, ami bolyongásunk közben a utat mutatta. Így vezetett fel bennünket a halál a saját ormára. Hosszan nézünk borzalmas arcába. De azután végkép erőt vesz rajtunk a fáradtság és csak a feksznünk teljes aléltásban a csontváz lábak előtt.

Amikor végre fölkelünk és menni készülünk, csak épen annyi világosság van már, hogy el tudjuk olvasni az emlékmű talapzatába vésett szavakat:

Il n'ont pas passé. (Nem jöttek át.)

Még egyszer benézünk a halál kőarcába: mi az, fenyeget bennünket? Ezek a szavak talán reánk is vonatkoznak? De mégsem, hiszen

minket ő maga vezetett ki az útvesztők rengetegéből! Egyet azonban mindenesetre értésünkre ad: s valamennyi tölcser és drótkadály útján, a füvek és cserjék között lappangó valamennyi döglött gránát útján ezt üzent nekünk: A háború nem halt meg, csak alszik! És jaj az embereknek és jaj az országnak, ha valaha fölébred!

Kezünk és pillantásunk búcsúzóul végigsiklik a talapzaton, mely előtt üres gránáthüvelyek, acélsisakok, fegyverek és egyéb háborús tárgyak halmaza hever. Néhány koszorú is van közöttük. Az emlékmű mindkét oldalán hatalmas elnémult ágyúk örködnek.

Végre útnak indulunk s gyakran visszanezünk — a halál utánunk küldi tekintetét. A sötétség egyre sűrűbb lesz roppant alakja körül s arca így már nem is látszik olyan fenyegetőnek, inkább szomorúnak... Talán nem is emlékmű az, amit ott fönt, az ormon látunk, talán valóban maga a halál, mely egykor itt sok ezrek sorsra felett a vaskockát pergette s nem tudott eléggé megrészegedni a borzalmas játékban — — míg egyszer az iszonyat őt magát is elragadta s kővédermesztette annak a hegnynek a csúcán, mely az ő nevét viseli...

Most már végleg elvesztettük szemünk elől, mert a széles, sima út erősen lejtősdökig Chat-tancourt felé. Mire elérjük a falut, a hegy fölött már sötét éjszaka lesz. A csillagok kigyúltak s tündöklőn, hallgatagon örködnek az elpihent világ felett.

Eső.

A rossz időjárás a városhoz kötött bennünket. Már tíz nap óta esik szakadatlanul. Az idő, mely Verdun es környékének megtekintésére rendelkezésünkre áll, egyre rövidül. Ezért elhatározzuk, hogy a szakadó eső ellenére is elzarándokolunk még egyszer a vidékre.

A kisvasút Fleury-ig visz bennünket. Onnan a douaumonti csont-csarnokhoz vezető ismert úton megyünk tovább. A kis barakban fehér gyertyát állítunk fel a keskeny koporsók előtt.

A Szuronyok árkának meglátogatása után a Dame-szakadék szélén megyünk tovább, majd nemsokára át kell vágnunk egy keskeny ösvényre, mely az Albain-erdőbe vezet. Onnan kíséreljük meg, hogy a Chaufour-erdőn és a Vauche-erdőn át a Vaux-kereszthez jussunk. A Herbebois-t ebben az időben aligha érhetjük el.

Milyen más a táj képe most, amikor az eső nedves fátyollal vonta be az egész természetet! Az úton senkivel sem találkozunk. A határtalan egyedüllét érzése erősebb, mint valaha. Az útkon hatalmas tavakban áll a víz. Nagy ágyggyel-bajjal végre sikerült az Albain-erdőhöz vezető ösvényre átjutnunk. A sárga iszap a csontjainkig hatol. Csigalassúsággal haladunk előre s csaknem minden lépésnél elcsúszunk.

Hirtelen végetér az ösvény. Keskeny korlát zárja el az utat s tábla figyelmeztet, hogy a korlát túl elterülő vidékre a belépés életveszélyes. Mindez nem tart vissza minket s a korlát alatt átbújva tovább megyünk. Csakhamar azonban az árkok és gránát-tölcsérek végláthatatlan zürzavara áll előttünk. Óvatosan körülkerüljük, mert az árkok átugrása most lehetetlenség, miután színültig teltek szennyes, sárga vízzel s az eső most is szakadatlanul ömlik. Néha azonban így is előfordul, hogy csaknem belezuhanunk egy-egy ilyen zavaros árba, mert a talaj, amelyen csak nagy fáradtsággal gázolunk keresztül, annyira síkos, hogy megállni szinte lehetetlenség.

(Folytatjuk.)

LEGUJABB

Ostromállapot Törökországban

A polgári közigazgatást átvették a katonai hatóságok.
Működésbe léptek a katonai törvényszékek

Istanbulból jelentik: A török hivatalos lapban nyilvánosságra hozták azt a rendeletet, melynek értelmében az ostromállapot bevezetésére hozott törvény május 25-től kezdve érvénybe lépett. Ostromállapotot Törökországban csak mozgósítás, háborús veszedelem, vagy belső nyugtalanság esetén lehet elrendelni. A törvény szerint a polgári közigazgatás a katonai hatóságokra száll át. A gyűlékezési jog és a magánkézbe kerülhetetlensége megszűnt és minden hadtestnancsnokság székhelyén katonai törvényszéket állítanak fel.

Istanbulból jelentik: A török hivatalos lapban nyilvánosságra hozták azt a rendeletet, melynek értelmében az ostromállapot bevezetésére hozott törvény május 25-től kezdve érvénybe lépett. Ostromállapotot Törökországban csak mozgósítás, háborús veszedelem, vagy belső nyugtalanság esetén lehet elrendelni. A törvény szerint a polgári közigazgatás a katonai hatóságokra száll át. A gyűlékezési jog és a magánkézbe kerülhetetlensége megszűnt és minden hadtestnancsnokság székhelyén katonai törvényszéket állítanak fel.

Elkeseredett harcokról számolnak be a francia hadijelentések

Párizs lakossága a háború könyörög. — Németország új, titkos fegyverekkel akarja megtámadni Angliát

Párizsból jelentik: Párizsi katonai körök szerint vasárnap este a francia csapatok még tartották Calais, Donkerque, Ostende és Seebrügge kikötőjét. Valenciennesnél minden oldalon vasárnap elkeseredett csaták folytak. A németek délelőtt erős támadást indítottak, amelyek délután még tartottak és lehet, hogy hétfőn is folytatódnak. A részletekről nem adnak ki semmi jelentést. Vasárnap délutáni értesülés szerint a franciák minden német támadást visszavertek. Az arcvonal más pontjain sem tudták áttörni a németek a szövetségesek hadállásait. Az angol légi haderő különböző bombatámadásokat hajtott végre a harctér mögötti területek ellen, elpusztítottak benzinkutakat, hidakat, vasutélágazásokat. Németországban két repülőteret bombáztak.

Párizsból jelentik: Franciaország északnyugati részében vasárnap délután 6 órától egy óráig tartó légiriadó volt.

Párizs népe könyörögő napot tartott.

Párizsból jelentik: A párizsok vasárnap a

Ypernig nyomultak elő a német csapatok

Három újabb francia város elfoglaltak

A legfőbb német hadvezetőség hétfőn délután 2 órakor a következő hivatalos hadijelentést adta ki:

A belgiumi Flandriában és az Artoisban működő német csapatok az elzárt ellenséges csapatok köré vont gyűrűt minden irányban még inkább szorították. Déli irányból a német csapatok elfoglalták Lillers, Bethune és Lens városokat. Dél-Belgiumban a bekerítést végző csapatok egészen Ypernig hatoltak előre. Lens irányában francia gyalomati csapatok ellentámadást kíséreltek meg, de az ellenség súlyos vesztesége mellett visszautasították a támadást.

A még ellenséges kézen levő francia kikötővárosokból menekülő francia csapatokat repülőink hatásokon bombázták. Dülichirchen hajóállomásai lángokban állanak.

Repülőink a Párizs környékén levő és a Rheims-

Anglia és Olaszország között a tengeri zárlat ügyében megegyezés készül

Belgrádból jelentik: A Politika római tudósítója szerint megerősítést nyertek azok a hírek, hogy ott két angol kiküldött tartozkodik, akik csatlakoztak ahhoz az angol gazdasági bizottsághoz, mely egy idő óta Rómában tárgyalásokat folytat. A tudósító szerint még nem lehetett megállapítani, hogy az angol-olasz tárgyalások tallérik-e a gazdasági kereteket, vagy pedig a politikai tárgyalásokat a francia diplomáciai képviselőket keresztül folytatják. Az eddigi jelekből csak az tűnik ki, hogy semmi határozott megállapítást nem lehet tenni. Rómában a legkülönbözőbb hírek ter-

Szent Genovéva hegyre zárandóktak, ahol ősi szokás szerint könyörögő istentiszteletet tartottak Franciaország megmentéséért. Nemcsak a templom és környéke, hanem a Pantheon környező utcák és terek is megteltek a párizsiai ezreivel, akik térdenállva, hajdandóval, fennhangon mondták el a pap után az ima szavait. A templomajtóba ki volt téve az oltáriszentség és Szent Genovéva ereklyéi, akinek csodátevő ereje egyszer már megmentette Párizst.

Új titkos fegyverek alkalmazására készülnek a németek.

Rómából jelentik: A lapok feltűnőst keltő berlini jelentést közölnek, mely szerint mértékadó berlini körök kijelentették, hogy Németország a tervezett Anglia elleni támadás során egészen új titkos fegyvereket fog használni, melyeknek alkalmazása óriási meglepetéseket okoz majd.

Máltából hazahívták az amerikaiakat.

Máltából jelentik: (Rádió Bucuresti) Az ész-szes Máltában tartózkodó amerikai állampolgárokat felszólították, hogy a lehető legrövidebb időn belül térjenek vissza az Egyesült Államokba.

től délre fekvő francia repülőtereket bombázták. A bombázások során egyetlen repülőállomáson 20 gépet semmisítettünk meg.

A tegnapi nap folyamán az ellenség 73 repülőgépet veszített. A mi veszteségünk 15 gép.

Narvik körüli sikertűlt éjtörnyök segítségével újabb védőcsapatokat földreszállítani. Azt a repülőgépet, amelynek bombázását 23-án jelentettük 25-én újabb három bombatalálattal elcsúszítottuk.

Repülőink a norvég partokon bombát dobtak egy 8 ezer tonnás kereskedelmi hajóra, egy újabb csatahajóra, két ellenséges cirkálóra és egy 18 ezer tonnás csataszállító hajóra.

Nyugaton Németországban az ellenséges repülők újabb tervszerűen támadást intéztek, de különböző kárt nem okoztak.

jedtek el. Előkészületek történtek, amelyekből az látszik, hogy Olaszország beavatkozásra készül. Emellett azonban bizonyos körökben kiemelik, hogy az utolsó pillanatig mindig számot kell vetni az események fejlődésével, akár a nyugati fronton, akár a diplomáciai fronton. Itt meg kell még állapítani, hogy meg nem erősített hírek szerint Olaszország és Anglia között a Földközi-tengeri zárlat korlátozásáról megegyezés készül.

A tudósító végül az olasz előkészületekre utalva valószínűnek mondja, hogy Olaszország beavatkozik a háborúba.

Orosz küldöttség érkezik Belgrádba

Belgrádból jelentik: Junius 5-éke táján orosz küldöttség érkezik Belgrádba. Ugyanakkor jugoszláv küldöttség megy Moszkvába. Ez tárgyalásokat folytat a szovjet kormánnyal a jugoszláv-német diplomáciai kapcsolatok felvételéről.

Roosevelt beszédet mondott az amerikai pánikhangulat ellen

Bejelentette, hogy az Egyesült Államok minden eshetőségre felkészül

Londonból jelentik: Roosevelt elnök a legutóbbi, úgynevezett „kandalló melletti rádió-csevegésében” hiábavalónak és lehetetlennek mondotta Amerika elszigetelődésének gondolatát.

— A legutóbbi két hét alatt lezajlott események — mondotta, — az elszigetelődés sok hívét megrendítették. Elvesztették azt a hitüket, hogy Amerika valóban elszigetelt helyzetben és biztonságban van azokkal a veszélyekkel szemben, amelyekről egyetlen más állam sem mentes. Egyes körökben ezt a kínos felébredés: olyan félelem követte, mely a pánik határait surolja. Ezek most azt hirdetik, hogy védtelenek vagyunk és csak akkor állhatunk meg, ha lemondunk szabadságunkról, eszményeinkről és a magunk életútjairól. En nem osztózom az elszigetelődés híveinek álmódzásában, sem félelmében, le kell számolnunk az álmódzással és a félelemmel. Észak-Amerika hadserege és tengerészete ma felszerelés és kiképzés tekintetében jobb, mint valaha. A világ helyzete annyira változott, hogy bármikor szükség lehet a fegyverkezési program újabb megfontolására. Bizom abban, hogy a kongresszus és a végrehajtó hatalom ez esetben szorosan együttműködik. A kormány készen áll, hogy a hadianyagáraknak előlegezze a szükséges összeget.

A továbbiakban Roosevelt szembeszállt a kémekkel, árulókkal és felforgatókkal. A világot, — úgymond — beleértve az amerikai felteket is, pusztító erők fenyegetik. Amerika olyan fokra emeli fegyveres védelmét, hogy minden jövőbeli eshetőségek megfelelően és igyekszik annak a kiépítését minél gyorsabban végrehajtani.

Arcábrindások

Adás-vétel
szavanként 3 lei

PUHA ÖLJÖT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Lakás
szavanként 3 lei

Kiadó
2 szobás, fürdőszobás lakás. Oradea-Nagyvárad, Str. Rimer Karoly 20. Érdeklődni: Tache Jonescu utca 6. szám. Csorba.

iKadó
központban olcsón tiszta, csinosan bútorozott szoba. Oradea-Nagyvárad, Str. Andrei Muresanu 5. sz. 2-es ajtó.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén
Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám

CENZURAT

Egyszobás

udvari lakás eisejére kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. T. Vladimirescu 29. szám.

Különféle
szavanként 3 lei

Főzőnőnek

vagy házvezetőnőnek menne középkorú asszony. Burikné, Oradea Nagyvárad, Str. Simeon Barnuti 30. sz.

Mázoló tanuló
felvétetik. — Szép szuterin lakás kiadó. — Oradea-Nagyvárad, Str. Moldova 22. szám.

Bérbe vennék
jó karban lévő zongorát. Cim a kiadóban.